

T.C.
GAZİÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYE’DE KORYANTERİNG SPORCULARININ KARBİLİPTİDİ TEMEL
SORUNLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Adem ATEP

ANKARA-2007

Adem ATEP

TÜRKİYE'DEKİ YORYANTININ SPORCULARININ KARŞILAĞTIĞI TEMEL SORUNLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ankara, 2007

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

TÜRKİYE’DE KORYANTERİNG SPORCULARININ KARŞILAŞTIĞI TEMEL
SORUNLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Adem ATEŞ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Metin KAYA

ANKARA-2007

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Adem ATEP'in Türkiye'deki Oryantiring Sporcularının Karşılaştığı Temel Sorunlar Üzerine Bir Araştırma başlıklı tezi 21./11/2007 tarihinde, jürimiz tarafından Beden Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

AdıSoyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı):

.....

Üye :

.....

Üye :

.....

Üye :

.....

Üye :

.....

ÖNSÖZ

Ülkemizde henüz yeni olan oryantiring dünyada özellikle gelişmiş ülkelerde yüzyıllardır yapılmaktadır. Oryantiring binlerce insanın aynında, doğa ile baş başa yapabilecekleri nadir sporlardan birisidir.

Ülkemiz için yeni olan bu spor dalını yapan sporcuların hangi sebeplerden ötürü başarısız oldukları, nerelerde sorunlar yaşadıklarını tespit edilmesi belki de başarı için engel teşkil eden birçok problemin çözümü için bir altyapı oluşturacaktır. Bu amaçla sporculara yönelik olarak oryantiringin Türkiye'deki problemleri üzerine bir araştırma yapılmıştır.

Öncelikle bu günlere gelmeme vesile olan aileme, çalışmamın yönlendirilmesinde benden yardımını esirgemeyen ve bana sabır gösteren başta Yrd. Doç. Dr. Metin KAYA olmak üzere, birçok konuda görüşlerini esirgemeyen Gönül Babayiğit YREZ ile çevirilerde yardımcı olan Özhan DEMİR'e, anketlerin doldurulmasında yardımcı olan ve daha adını sayamadığım oryantiring ailesindeki herkese teşekkür ederim.

Adem ATEŞ

ÖZET

TÜRKİYE’DEKİ ORYANTİNG SPORCULARININ KARŞILAŞTIĞI TEMEL SORUNLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Adem ATEŞ

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Metin KAYA

Kasım – 2007

Araştırmada oryantiring sporcularının karşılaştığı temel sorunları saptamak amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini Türkiye’de oryantiring yapan bireyler oluşturmaktadır. Bu araştırmanın örneklemini ise, 1. Kademe Antalya yarışmasına katılan sporcular oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda;

Oryantiring sporu yapan bireylerin eğitim düzeylerinin yüksek olduğu,

- Federasyon yarışlarının ve kategorilerin yeterli bulunduğu,
- Antrenörlerin her konuda yeterli olduğu,
- Sporcuların çoğunluğunun oryantiring renk kodunu bilmedikleri,
- Oryantiring kulüplerinin sporculara sağladığı maddi desteğin yetersiz olduğu,
- Ülkemizdeki oryantiring harita sayısının, kalitesinin ve güncelliğinin istenen düzeyde olmadığı
- Oryantiring sporcularının oryantiring malzeme fiyatlarının yüksek, çeşitlerin az bulunduğu ve ulaşmakta sıkıntı çektikleri,
- Yararlanılacak kitap, dergi ve kaynakların yetersiz olduğu,
- Sporcular, diğer sporcuların adil olmadıklarını düşünmektedirler, sonuçlarına varılmıştır.

Araştırma sonunda ortaya çıkan sorunlara dayalı olarak bu öneriler sunulabilir:

- Yapılan bu çalışmanın oryantiring hakemlerine, idarecilerine ve oryantiring kulübü yöneticilerine uygulanmasının fayda sağlayacağı düşünülmektedir.
- Yapılan bu araştırma oryantiring haritalarý, harita çizicileri ve oryantiring malzemeleri konusunda araştırmanın genişletilerek devam etmesine fayda sağlayacaktır.
- Bundan sonraki araştırmalar gelecekte düzenlenecek olan ulusal ve uluslararası yarışmalar için de faydalı olacaktır.
- Yaptığımız bu çalışmada yazılı eser eksiði ortaya konmuştur. Ülkemizde belli aralıklarla çıkacak bir dergi bize bu konuda fayda sağlayacaktır.

ABSTRACT

A RESEARCH ON THE BASIC PROBLEMS THAT THE ORIENTEERS FACE IN TURKEY

Adem ATEP

Department of Education Physical Education

Thesis Adviser: Yrd. Doç. Dr Metin KAYA

November -2007

This research aims to determine the basic problems that the orienteers face.

The scope of the research covers the orienteers in Turkey. The sample group of the research is composed of the orienteers who participated in the 1st pace of the Antalya race. In the light of this research, it is concluded that;

The education level of the orienteers is high,

- Most of the orienteers do not know the colour codes of the orienteering,
- The financial support that the orienteering clubs provide to the orienteers is not enough,
- In Turkey, the number of the maps, the quality and the up to dateness of them is not on the level required,
- The federation races and categories are found enough,
- The orienteers find the cost of the orienteering equipment is high besides few variety of the equipment, which is hard to access,
- The orienteering trainers are efficient in every kind of issues,
- The books and sources used are not enough,

- The orienteers do not compete fair

The solutions below can be presented to overcome the problems mentioned above.

- § It is thought that this assignment will be essential for orienteering referees, administrators and orienteering club administrators.
- § This assignment will have a positive affect on orienteering maps, orienteering map makers and orienteering equipments.
- § Next researches about this subject will help both national and international competitions.
- § It would be great to release a magazine for the orienteering community.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vi
TABLOLAR LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	x
KISALTMALAR	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	3
1.2. Amaç	3
1.3. Önem.....	3
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6.Tanımlar	5
2. KONU İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER.....	7
2.1. Beden Eğitimi ve Spor	7
2.2. Oryantiring.....	9
2.2.1.Oryantiring Çeşitleri.....	12
2.2.2. Harita	14
2.2.3. Pusula	19
2.2.4. Oryantiring eğitimi	20
2.2.4.1. Oryantiringin eğitime katkısı.....	21
2.2.4.2. Oryantiring renk kodu sistemi.....	22
2.2.5. Oryantiringin Faydaları.....	25
2.2.5.1. Oryantiringin sağladığı fiziksel faydalar.....	25
2.2.5.2. Oryantiringin sağladığı kavramsal faydalar	25
2.2.5.3. Oryantiringin sağladığı sosyal faydalar	26
2.3. Basit Bir Yarışma Planlaması.....	27

3. YÖNTEM.....	29
3.1. Araştırmanın Modeli	29
3.2. Evren	29
3.3. Örneklem.....	29
3.4. Verilerin Toplanması.....	29
3.5. Anketin geliştirilmesi	30
3.6. Verilerin Analizi	30
4. BULGULAR ve YORUMLAR	31
5. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	67
5.1. Sonuç.....	67
5.2. Öneriler.....	71
KAYNAKÇA.....	73
Ek 1.Anket Formu.....	77

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No:

1. Türkiye’deki oryantiring renk kodu tablosu	24
2. Sporcuların yaş ve cinsiyete göre dağılımı	30
3. Sporcuların mesleklere göre dağılımı	31
4. Sporcuların eğitim durumlarına göre dağılımı	32
5. Sporcuların yaş ve eğitim durumlarına göre dağılımı.....	32
6. Sporcuların yetiştiği çevreye göre ve oryantiring yaptığı il dağılımları.....	33
7. Sporcuların oryantiring yaptığı süreye göre dağılımı.....	34
8. Sporcuların eğitim durumlarına göre dağılımı	34
9. Sporcuların oryantiring renk kodundaki yerlerine göre dağılımları	35
10. Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin maddi destek düzeylerine ilişkin görüşleri	36
11. Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin malzeme destek düzeylerine ilişkin görüşleri	37
12. Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin manevi destek düzeylerine ilişkin görüşleri.....	38
13. Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin beklenti düzeylerine ilişkin görüşleri	39
14. Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin antrenman yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri tablo.....	40
15. Oryantiring sporcularının, Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmaların sayısal yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri	41
16. Oryantiring sporcularının, Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmaların kategorinin yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri	42
17. Oryantiring sporcularının, Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmalardaki maddi şart düzeyleri	43
18. Oryantiring sporcularının, oryantiring ile ilgili yapılan eğitim faaliyetlerinin yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri	44
19. Oryantiring sporcularının, oryantiring ile ilgili yeniliklere ilişkin görüşleri .	45

20. Oryantiring sporcularının, ülkemizdeki oryantiring harita sayısına ilişkin görüşleri	46
21. Oryantiring sporcularının, ülkemizdeki oryantiring haritalarının kalitesine ilişkin görüşleri.	47
22. Oryantiring sporcularının, ülkemizdeki oryantiring haritalarının güncelliğine ilişkin görüşleri	48
23. Yarışma haritasında müsabakadan önce etkinlik yapma düzeyleri	49
24. Oryantiring sporcularının, oryantiring yarışmalardaki hakem sayısının yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri	50
25. Oryantiring sporcularının, oryantiring hakemlerinin oryantiring bilgi düzeylerine ilişkin görüşleri	51
26. Oryantiring sporcularının, hakemlerin ulusal ve uluslararası deneyim düzeylerine ilişkin görüşleri	52
27. Oryantiring sporcularının, oryantiring malzeme fiyatlarına ilişkin görüşleri	53
28. Oryantiring sporcularının, oryantiring malzemelerine ulaşılabilme düzeyleri	54
29. Oryantiring sporcularının, oryantiring malzeme çeşitlerine ilişkin görüşleri	55
30. Oryantiring sporcularının, oryantiring antrenör sayısına ilişkin görüşleri.....	56
31. Oryantiring sporcularının, oryantiring antrenörlerinin bilgi birikim düzeylerine ilişkin görüşleri.....	57
32. Oryantiring sporcularının, oryantiring antrenörlerinin uluslar arası deneyim düzeylerine ilişkin görüşleri.....	58
33. Oryantiring sporcularının, oryantiringle ilgili yararlanılacak kaynaklara ilişkin görüşleri	59
34. Oryantiring sporcularının, oryantiringle ilgili yurt dışındaki kaynaklara ulaşılabilme düzeyleri	60
35. Oryantiring sporcularının kendi arasında ki gruplama-ayrım düzeyleri	61
36. Oryantiring sporcularının oryantiring arazisindeki korku düzeyleri	62
37. Oryantiring sporcularının, birbirlerini takip düzeylerine ilişkin görüşleri.....	63
38. Oryantiring sporcularının kondisyon düzeylerine ilişkin görüşleri	64
39. Oryantiring sporcularının kurallara uygun yarışma düzeyleri	65

ĐEKÝLLER LÝSTESÝ

Đekil 1: Harita kenar bilgileri örnek satýý.....	15
Đekil 2: Harita kenar bilgileri örnek kartý(lejant kartý)	16
.	
Đekil 3: Harita kenar bilgileri örnek kartý(lejant kartý) ve anlamý.....	17
Đekil 4: Epyükselti eğrisinin görünüşü.....	18

KISALTMALAR

ÝOF	UluslararasıOryantiring Federasyonu.
GSGM	Gençlik Spor Genel Müdürlüğü.
km	Kilometre.
m	Metre.
TOF	Türkiye Oryantiring Federasyonu.
OCAD	Oryantiring harita çizim programı

1.GİRİŞ

Eğitim; bireyin davranışlarındaki kendi yapantısı yoluyla ve kasılı olarak istendik değilme meydana getirme sürecidir (Ertürk,1982:1). Beden Eğitimi, insanın beden ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılanların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, jimnastiğe, spora ve rekreasyona dönük alıştırma ve çalışmaların tümünü içeren geniş tabanlı etkinliktir (Aracı 1999:13).

Eđitim, geniş anlamda kişinin davranışlarına, ahlak ve estetik ölçütlerine, inanç ve yaşam anlayışına, sağlık uyumuna yardım eden bir süreç olarak görülebilir. Kiřinin uyum sağlaması söz konusu olan bu değerlerin iki seviyede düşünülmesi gerekir. Kazanıması istenen değerler ve gerçek değerler. Organize eğitim, bir taraftan bireyin, toplumu değer normlarına uyum yapmasına hizmet ederken, diğer taraftan da, bireyin arzu ve ideallerini toplumun dinamizmini olumlu bir gelişmeye yöneltecek anlamda olumlu davranışlar halinde formüle eder (Bařođlu,1995:7). Sağlıklı gelişmiş, kişilikli, tüm ideallerini gerçeğe getirmeye destek sağlayacak bir ruhsal denge ve beden dinamiği kazanmış, yararımacı fakat sevecen, hoşgörülü, insancı ve idealist bir toplum olabilmesi için beden eğitimi ve spor yolu ile önemli ilkeleri gerçeğe getirebiliriz. Böylesi bir atılımda, ulusal verimlilik ve ülke kalkınmasına da olumlu katkılarda bulunabilir (Aydıń, 2002:8).

Oryantiring, her türlü arazide (öncelikle ormanda) yapılabilen, yararlıların kontrol noktaları harita ve pusula yardımı ile en kısa zamanda bulmaya çalışmaları, arazi içerisindeki koşulacak güzergah, bulunması gereken kontrol noktalarından oluşan, yedi yapıdan yetmiş yapıya kadar, cinsiyet ayırt etmeksizin herhangi bir takımdan bile oluşabilen, günlük yaşamın stresini doğda ile baş başa kalarak atılmasına yardımcı olan ve hem bedenimize, hem de zihnimize spor yaptırmak, yeni insanlarla tanışmak, kendinizle, arkadaşlarınızla ve doğayla yaşamak için en ideal spordur (Çolakoğlu ve Yenel,2003: 146-154).

Bu spor genç bireylere çok şey verir. Yurtdışındaki ilk\orta/lise seviye öğretim programlarında her dönem daha fazla yer bularak hak ettiği ilgiyi görmektedir. Bu spor bireye kavramsal, fiziksel sosyal ve bireysel yönden katkıda bulunmaktadır (www.gudak.gazi.edu.tr).

1.1.Problem

Bu araştırmada, Türkiye’de bulunan oryantiring sporcularının karşılaştığı temel sorunlarının neler olduğu, ne düzeyde olduğu ve bu sorunları etkileyen sebeplerin neler olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır.

1.2.Araştırmanın Amacı

Yapılan bu araştırma oryantiring sporcularının karşılaştığı çeşitli sorunları belirlemek ve bu sorunun olumsuz etkilerini en aza indirmek amacı ile hazırlanmıştır. Alt amaçlar ise bu şekilde belirlenmiştir.

- Oryantiring sporcularının oryantiring kulüpleri ile yaşadığı sorunları tespit etmek.
- Oryantiring sporcularının federasyonla ilgili sorunlarını tespit etmek.
- Oryantiring sporcularının parasal sorunlarını tespit etmek.
- Oryantiring sporcularının oryantiring haritaları ile ilgili sorunlarını tespit etmek.
- Oryantiring sporcularının yetipmiş oryantiring antrenörleri ile ilgili sorunlarını tespit etmek.
- Oryantiring sporcularının yazılı kaynaklarla ilgili sorunlarını tespit etmek.
- Oryantiring sporcularının oryantiring malzemeleri ile ilgili sorunlarını tespit etmek.
- Oryantiring sporcularının kendi aralarındaki iletişimi ile ilgili sorunlarını tespit etmek.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu çalışma Türkiye’deki oryantiring sporcularının temel sorunlarının tespit edilmesi için hazırlanmıştır.

Çalışma sonucunda sporcuların kulüpleri, Türkiye Oryantiring Federasyonunu, oryantiring hakemlerini, malzeme üretici - satıcılarını ve kendi kendilerini değerlendirecek, beklenen niteliklere ne kadar sahip olduklarını belirlenmesi amaçlanmıştır.

Oryantiring ile ilgili yapılan literatür taramasında yurtdışında bu konu ile ilgili geniş araştırmaların yapıldığı ancak ülkemizde bu araştırmaların son derece yetersiz olduğu görülmüştür. Bu alanda Strangel' ın Norveç' de yaptığı araştırma da oryantiringcilerin ve oryantiring sporunun temel sorunlarının ele alındığı görülmüştür. Ülkemizde ise oryantiringin yeni olması sebebi ile henüz yeterince araştırma yapılmamıştır. Yapılan araştırmalarda ise Kotan' ın 2001 yılında yazmış olduğu "Orienteering'in tarihi ve günümüzde antrenörler için kapsamlı orienteering eğitimi incelemesi" isimli yüksek lisans tezi, Çolakoğlu ve Yenel' in 2002 de yazdıkları "Üniversite öğrencilerinin orienteering sporuna katılım nedenleri ve beklentileri üzerine bir araştırma" isimli makalesi ve Ekici, Yez ve Zorba' nın 2003 de yaptıkları "oryantiring hakemlerinin spor yapma alışkanlıkları ve yaşam tarzları üzerine bir araştırma" isimli makalesi dışında bir araştırma yapılmamıştır.

Yaptığımız bu çalışmanın oryantiring, oryantiring sporcuları ve bu konu ile ilgili sorunlarla ilgili bundan sonra yapılacak çalışmalara yardımcı olacağı düşünülmektedir.

1.4.Varsayımlar

Araştırma yapılırken ve bulgular yorumlanırken aşağıdaki hususlar göz önünde tutulacaktır.

1. Alınacak örneklemin evreni temsil ettiği,
2. Ankete verilecek cevapların doğru olduğu,
3. Denekler anketleri doldururken tam kapasitelerini kullandıkları,
4. Anket hazırlanırken uzman kişilerin görüş ve önerileri dikkate alınacağı,
5. Anket istekli kişilere uygulanacağı

6. İstatistiksel işlemler bilimsel yönden geçerli ve güvenilir testlerle yapılacaktır.
7. Anketin geçerlilik ve güvenilirliği daha önce küçük bir gruba test edileceği varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Türkiye’ de oryantiring yapan oryantiring sporcularıyla sınırlıdır.
2. Bu araştırma anketten elde edilecek verilerle sınırlıdır.
3. Bu araştırmada deneklere uygulanacak anket 39 sorudan oluşmuştur.
4. Araştırmaya katılan bireylerin kimlikleri gizli tutulmuştur.
5. Bireylere uygulanacak anket her birey için bir defaya mahsus olmuştur.
6. Bireyler tarafından cevaplanacak anket objektif ve sınırlı zamanlar içerisinde cevaplanmıştır.

1.6. Tanımlar

Spor: Spor kavramı, insanın doğasıyla savaşıırken kazandığı ana becerileri ve geliştirdiği araçlı araçsız savaşım yöntemlerini, boş zamandaki artışa bağlı olarak, tek tek ya da topluca banyo, biçimde ve benzetim yoluyla, oyun oynama ve işten uzaklaşma için kullanışmasına dayalı estetik, teknik, fizik, yapımacı ve toplumsal bir süreçtir. (Fibek, 2003: 38)

Beden Eğitimi: Jimnastik, oyun, spor gibi bütün bedensel araştırma ve çalışmalarını kapsayan genel bir terimdir (Büyük Larousse, 1990: 1447)

Spor Federasyonu: Spor branşları Gençlik Spor Genel Müdürlüğü bünyesindeki Spor Federasyonları vasıtasıyla yönetilir. Temsil ettikleri spor dalı ya da dalların en yetkin kuruluşları olan Spor Federasyonlarıdır. Federasyon Başkanları fahridir ve seçimle göreve gelirler (Erkal, 1998: 119).

Problem: Bireylerin dertleri, üzüntüleri, ihtiyaçları ve şikâyetleridir (Baymur, 1995: 58-73).

Sporcu: Düzenli ve belirli bir programla antrenman yapan ferdi ya da takımın bir elemanı olarak, mensubu olduğu kulübü ve ülkeyi resmi spor organizasyonlarına katılarak temsil eden kişidir. Sporcu sporu amatör ya da profesyonel olarak yapabilir (Güven, 1992: 35-42).

Spor Kulüpleri: Spor kulüpleri ise, sporcu potansiyelini geliştiren ve toplumsal ilgiyi arttıran en önemli organizasyonlardır. Ülkemizde spor kulüpleri; spor müesseseleri, askeri ve ihtisas kulüpleri şeklinde teşkilatlanmışlardır (Yılmazoğlu, 1992: 12).

2.KONU İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

2.1. Beden eğitimi ve spor

Eğitim alanında çalışan her bilim adamının, eğitimle uğraşan her eğitimcinin, her öğretmenin kendine özgü geliştirdiği bir eğitim tanımı vardı. Eğitim alanında yazılmış her kitapta, her yazıda, eğitimin değişik biçimde yapılmış tanımlarına rastlanır. Eğitimin geniş bir alan olması nedeni ile değişik yönlerden görülmesi, bu görüşlere göre de değişik tanımların yapılması doğaldır (Başaran, 1983: 14-15).

İnsanın çevresine uyum sağlamasında ve sosyalleşmesinde eğitimin payı büyüktür. Eğitim, bireyin doğduğu andan itibaren başlar birey ölünceye kadar sürer. Bu da eğitimin çok kapsamlı bir süreç olduğunu gösterir (Küçükahmet 1997:1).

Bireyin yaşadığı toplumda yeteneğini, tutumlarını ve olumlu değerlerdeki diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçler toplamıdır (Varış, 1994:8).

Diğer birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de gençlerin sağlıklı ve başarılı bir biçimde yetiştirilmesi ve hayata hazırlanması büyük önem ve her geçen gün artan bir ağırlık kazanmaktadır. Bu durum anayasamızın 58. maddesinde “Gençliğin korunması” başlığı altında devletin gençliği olumsuz etkilere karşı korumak ve onların gelişimlerine sağlıklı bir şekilde yönetebilmelerini sağlamak için gerekli tedbirleri almak zorunda olduğu şeklinde hükümle bağlanmıştır. Devlet bu görevini eğitim yoluyla yerine getirmek durumundadır (Özer, 1998: 4-232).

Bir eğitim şekli olarak sporu fiziki-ruhi bir eğitim olarak düşünürsek, spor ile eğitimin özdeği olduğunu belirtebiliriz. Toplumların en kıymetli kaynakları insan olduğuna göre en iyi şekilde eğitmek, yeteneklerini geliştirmek her açıdan yararlı özelliklerle, yetiştirmek da toplumların zorunlu ve önemli görevlerinden olmalıdır. Burada eğitimin amaç ve önemini değişik birkaç görüş ile destekleyerek konuya ışık tutmak mümkündür (Hergüner, 2001: 47).

Bir başka tanımda beden eğitimi, kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamak olarak tanımlanmış, daha açık bir ifade ile beden eğitimi temel olarak; organik gelişimi, zihinsel gelişimi, psikolojik gelişimi ve heyecansal gelişimi içine alan geniş ve kapsamlı bir gelişim süreci olduğu belirlenmiştir (Özkan, 1999:36).

Türkiye’ de kamu hizmetleri arasında spor da yer almaktadır. Devlet spor ortamının hazırlanmasında ve sporunun yetiştirilmesi için gerekli şartların oluşturulmasında yani spor hizmetlerinin topluma ulaştırılmasında görev üstlendiği görülmektedir (Ekenci, 1998:6--7).

İnsan aklını vücudunu kullanarak rakibine, kendisine, mesafeye ve zamana karşı bir kurallar içerisinde yaptığı bir mücadeleyi (Güven, 1992: 35–42).

Günümüzde toplumlar sağlıklı kuşaklar yetiştirmek için sporu genel eğitimin ayrılmaz bir parçası ve tamamlayıcısı olarak görmektedirler. Onun için de olayı bir devlet politikası olarak benimseyip, insan hayatının her devresini kapsayacak biçimde yürütürler. Bu bakımdan spor ve sportif faaliyetler, eğitim kapsamı içinde düşünülecektir (Güven, 1992: 35–42).

Beden eğitimi dersi bugünkü pedagojik anlamıyla okul müfredat programlarında yer almaya kadar çeşitli değişiklikler ve buna bağlı olarak da gelişmeler göstermiştir 18. yy’ da başlayan beden eğitimi ve jimnastik akımları günümüze kadar bir çok değişim göstererek gelişmiştir. Beden eğitimi ve sporun okul müfredat programlarına girişi Cumhuriyet Dönemi ile başlar (Çöndü, 1999: 5-7).

Eğitim sporun en önemli boyutlarından biridir. Spor, bu boyutlarıyla ele alındığında iki şekilde değerlendirilmesi gerekir. Spor için eğitim ve eğitim için spor. Spor için eğitimde spor, amaçtır ve sporun üst düzeyde gerçekleştirilebilmesi için eğitimden yararlanır. Spor, eğitimin hedeflerine ulaşması için kullanılan bir tanesi ama belki de en eğlencelisi ve doğru kullanıldığında en etkilisidir (Öztürk, 1998: 13).

2.2. Oryantiring

Zorlu dağlık ve dik arazilerde, ormanda, parklarda veya kumlu arazilerde, atletler bağlangıç, kontrol noktaları ve bitiş arasındaki en uygun noktayı seçmek üzere kusursuz harita okuma, tam konsantrasyon ve hızlı karar verme yetilerini bir arada kullanırlar. Sporcuların hedefi harita üzerinde çizilmiş rotayı en kısa sürede geçmek, her bir kontrol noktasıyla bitiş çizgisi arasında kendi rotasını tespit etmektir. Bu büyük açık alan kopuşu her seferinde ve sonrasında eğsiz ve inanılmaz bir deneyim kazandırır.

Eski adıyla “orman sporu” veya günümüzde kullanılan adıyla oryantiring; teknik gerektiren bir spordur. Hem oryantiring hem de kopu bölümleri tamamen tekniktir. Orman veya benzer bir arazide verilen kararlara uymak için bir ralli pilotunun en zor anlarda bile iğleyen beynine sahip olmak gerekir. Oryantiring hızlı düşünme ve sıkı bir fiziksel etkinlik arasındaki kompleks uyumdur. İyi bir sonucu yakalamayı ummadan önce beyniniz ve kaslarınız uyum içerisinde çalışmalıdır. Ancak oryantiring yalnızca macera arayan veya elit sporcular için değil aynı zamanda doğada olmaktan hoşlanan herkes tarafından yapılabilecek bir etkinliktir.

Oryantiring aileler, yağlılar ve gençler, kadınlar ve erkekler, sağlıklı ya da engelli herkesin yapabileceği bir spordur. Eğer doğayı seviyorsanız oryantiring sizi rahatlıkla doyuracaktır. Kolayca öğrenilebilecek yetiler ile bu spor 3 yağındaki bir çocuktan 100 yağındaki bir yağlıya kadar herkes tarafından yapılabilir. Oryantiring bir satranç oyuncusunun yetenekleri ile kombine edilmiş olağanüstü macera kopularıdır (Karaca,2003:8).

Oryantiring sporunun güzelliklerini en iyi anlatan örneklerden biriside 2001 yılında Ekoçya’da yapılan bir yarışmada yapılanıdır. Yarışma tanıtım kitapçığında yazan bu cümleler olayı özetlemektedir ” ... Manzaralar gerçekten izlenmeye değerdir, yarışmacılar konsantrasyonlarını bunları izleyerek kaybetmemelidirler” (Lochaber Event Programme, 2001: 26).

Tanımı: (koparak yürüyerek hedef bulma) Her türlü arazide yapılabilen, katılımcıların kontrol noktalarının harita ve pusula yardımı ile en kısa zamanda ziyaret etmeye çalıştığı bir doğa sporudur (<http://oryantiring.org/>).

Oryantiring veya İsveççe de “Orienting”, haritada işaretlenmiş hedefleri en hızlı bulmak üzerine kurulu bir spordur (<http://o-tr.geven.net/>). Askerlerin, muharebe sahasında, her türlü iklim ve arazi şartlarında, gece ve gündüz, pusula ve harita yardımı ile en kısa yoldan, en kısa zamanda hedefe ulaşmasını sağlayan, fiziki güç ve dayanıklılığı arttıran, personelde çeşitli görev ve sorumlulukları yüklenebilecek yetenekleri geliştiren bir muharebe sporudur (Karataş, 2001:1).

Kısaca bedensel ve zihinsel çalışmanın birlikte ifadesi olan Oryantiring; sadece düz bir koşu değil, aynı zamanda kontrol noktaları aranırken zamanın nasıl geçtiğini anlayamadığımız bir oyundur. Bir doğa sporu olarak yediden yetmişe kadar her kesime hitap eden Oryantiring ayrıca bütün ailenin birlikte yapabileceği bir aile sporudur (<http://oryantiring.org/>).

Tarihçesi; Oryantiring, Kuzey Avrupa’ da küçük bir ülke olan İsveç kökenli bir spordur. İlk başlarda askeri ve erkeklerin yaptığı bir spordu. Oryantiring kelimesi ilk defa 1886 da “Bilinmeyen bir araziden harita ve pusula yardımı ile geçme” anlamında kullanılmıştır. İlk resmi oryantiring yarışması İngiltere, İsveç ve Norveç askeri kampında 1895 yılında düzenlenmiştir. Bu yarışma oryantiringin yarış olarak ilk defa sembolleşmesidir ve Avrupa da resmi olarak düzenlenen en eski sporlarından biridir (Andersson, 2001: 14,72).

Oryantiring' in gerçek doğumunun 1918 yılında Stockholm'de düzenlenen yarış olduğu kabul ediliyor. Yarışmaya çok sayıda gençlerden oluşan 220 kişi katılmış. Bu yarış ile beraber "Oryantiring sporu" için kurallar belirlenmeye başlanmış. Skandinav ülkelerindeki yoğun organizasyonlar ilk önce Sovyetler Birliği, İsveç ve Macaristan'a sıçramış.

Kuzey insanların bu sporu çok sevdiği 1940'lara doğru sadece İsveç'te 380,000 kişinin Oryantiring yaptığını bilmek bir fikir verecektir! 1961 yılında kurulan Uluslararası Oryantiring Federasyonu (IOF) bugün 60 dan fazla ülkenin üye olduğu bir örgüttür (<http://o-tr.geven.net/>).

Oryantiring Türkiye'de askerler, polisler, izciler, üniversitelerin spor bölümleri gibi kendi içlerine kapalı çevrelerde 1970'li yıllardan beri yapılmaktadır. Oryantiringin tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de yaygınlaşmasını her yaştan, her cinsten ve her meslekten insanlar tarafından yapılır hale gelmesini arzu eden bir grup sporsever ilk kez 5 Aralık 1999 tarihinde bir araya gelmiştir. Bu etkinliklerden her yıl dört tanesi ilkbahar, yaz, sonbahar ve kış kupası olarak yarışma şeklinde organize edilmektedir. Etkinliklere katılan sayısı giderek artmaktadır. Çeşitli zamanlarda etkinliklere katılanların sayısı 3000 kişiyi aşmıştır. Yapılan etkinlik ve yarışmalar pek çok kez yazılı ve görsel basında yer alması, bu haberler oryantiringin tanıtımında çok yararlı olmuştur (<http://oryantiring.org/>).

Oryantiringin tanıtılması için çaba sarf eden ve bu amaçla etkinlik düzenleyen bir başka grup sporsever de İstanbul'da Mayıs 2000'de bir araya gelmiş ve İstanbul Oryantiring Gurubu'nu kurmuştur. İstanbul Oryantiring Grubu her hafta faaliyet yapmaktadır. İstanbul'da yapılan etkinliklerin en önemlilerinden birisi sponsor firma Johnnie Walker tarafından tüm ülkede yodun bir tanıtım kampanyası yapılan ve 120000 başvuru arasından seçilen 150 kişinin yarıştığı Kapalıçarşı Oryantiring Yarışması olmuştur. İstanbul'da yapılan etkinlikler de yazılı ve görsel basında yodun olarak yer almıştır (<http://oryantiring.org/>).

Uluslararası Oryantiring Federasyonu'na yapılan başvuru değerlendirilmiş ve 12-13 Ekim 2001'de Helsinki'de yapılan Yönetim Kurulu Toplantısında başvuru kabul edilerek özel üyelik (associate member) onaylanmıştır. Böylelikle İOF' ye üye ülke sayısı 60'a yükselmiştir. Daha sonraki katılımlarla bu sayı 62'ye yükselmiştir (<http://oryantiring.org/>).

Türkiye'de de Oryantiring Federasyonu kurulması için 05/05/2001 tarihinde yazı ile GSGM' ne başvurulmuştur. Yapılan çeşitli değerlendirmelerden sonra GSGM Merkez Danışma Kurulu'nun 22/03/2002 tarihli toplantısında oryantiring sporu için ayrı bir federasyon kurulması yerine dağcılık federasyonu bünyesinde faaliyet göstermesi kararlaştırılmıştır (<http://oryantiring.org/>).

2.2.1. Oryantiring Çeşitleri

Kontrol noktalarını(hedefleri) bulma beklene göre;

- Sırayla(normal): Hedeflerin haritada belirtilen sırada bulmasıdır.
- Skor (istediğin sırayla): Bu oryantiring beklende hedefler herhangi bir sırada bulunabilir. Her hedefe birbirine yakın puanlar verilir ve verilen sürede en çok hedefin dolayısıyla en çok puanın toplanması amaçlanır.

Yapılan beklene göre ise:

- Bireysel: Sporcuların ferdi olarak yaptıkları oryantiring türüdür.
- Bayrak yarışları: Takım halinde araziye birer birer çıkılarak yapılan oryantiring türüdür.

Çıkış beklene göre;

- Aralıklı olarak: Sporcuların belirli zaman aralıkları ile çıkış yaptıkları başlangıç beklidir.
- Toplu çıkış: Sporcuların hep beraber çıkış yaptıkları başlangıç beklidir.

Temelde dört oryantiring disiplini vardır:

Koşu Oryantiringi; Büyük bir zihinsel çaba içeren ve dayanıklılık gerektiren bir spordur. Oryantiringçinin takip edebileceği işaretli bir rota yoktur, yolu harita ve pusula ile bulmak zorundadır (<http://www.orienteering.org/>).

Bisiklet Oryantiringi; Hem oryantiringçileri hem de dağ bisikletçilerini çeker. Rota seçimi ve harita hafızası ise en önemli yeteneklerdir. Dağ bisikleti kullanılan oryantiring türüdür. Katılımcı bisikleti ile bütün kontrol noktalarını ziyaret ederek parkuru tamamlar. Kontrol noktalarındaki hedefler dağ bisikletinin gidebileceği patika ve yollara yerleştirilir (<http://www.orienteing.org/>).

Kayak Oryantiringi; Yazın yapılan oryantiring disiplinlerine benzer. Çok yüksek seviyede fiziksel ve zihinsel kapasite gerektirir. İyi bir kayak o mükemmel bir kayak kullanımı ve harita okuyucusu olmalıdır ver bu ikisini birbirine bağlayabilmelidir (<http://www.orienteing.org/>).

Dikkat (Trail –Engelli-Patika) Oryantiringi; Doğal arazilerde, harita okuma üzerine kurulmuş bir disiplindir. Bu disiplin, sınırlı imkanlara sahip insanlarda dahil olmak üzere yarışma pansı veren bir disiplindir (<http://www.orienteing.org/>).

Dikkat – Engelli oryantiring yapan oryantirigciler, haritada belirtilen yer kontrol noktalarını belirlemek zorundadırlar. Bu belirleme bir mesafeden yapıldığı için hem engelli vücuda hem de sağlıklı vücuda sahip yarışmacılar eşit pansa sahiptirler (<http://www.orienteing.org/>).

Patika-Dikkat Oryantiring (trail oryantiring), parkurda harita okuma esasına dayanan bir oryantiring disiplinidir. Bu disiplin herkesin, fiziksel engelliler dahil olmak üzere, gerçek bir oryantiring yarışmasına katılabilmesi için geliştirilmiştir. Manuel ve elektrikli tekerlekli sandalye, koltuk değneği ve hareket için yardım alınmasının serbest olduğu bu disiplinde, hız yarışma kriterlerden biri değildir (<http://o-tr.geven.net>).

İlk dikkat oryantiring dünya şampiyonası İsveç de 16 Eylül 2004 tarihinde düzenlenmiştir. O günün, ayrıca özel bir anlamı vardır. Bu şampiyonada, engelliler olimpiyat şınıfında madalyalar kazanmışlardır. İşte o gün dikkat oryantiringin tarihe geçtiği gündür (Parker, 2004:34).

2.2.2. Harita

Tanımı; Harita; yeryüzünün tamamının veya bir parçasının, kuşbakışı görünümünün, matematiksel yöntemlerle, istenilen oranda küçültülerek, özel işaretli bir düzlem üzerine çizilmiş örneğidir (Karataş, 2001,s 1).

Kullanım amacına göre dünya atlasları, siyasi haritalar, karayolu haritaları, topografik (yüzey şekillerini gösteren), vb. haritalar üretilir. (<http://o-tr.geven.net/>).

Önemi; Harita; yeryüzü şekillerinin, yerleşim yerlerinin, yolların vb. detayların yatay ve dikey konumları ile aralarındaki mesafeler ve bitki örtüsü hakkında hemen ve ayrıntılı bilgi sağlar. Aynı zamanda arazi yapısındaki değişiklikleri ve doğal yeryüzü şekillerinin yüksekliklerini gösterir (Karataş, 2001, s 1).

Söz konusu olan koşarak hedef bulmayı spor amaçlı yapmak ise gerekli olan birkaç kilometre kareyi aşmayan, ama detayları bol bir haritadır.

Bu sebeple oryantiring haritaları genelde 1: 15 000 veya 1:10 000 ölçektedir. Park ve şehirleri kapsayan oryantiring haritaları daha büyük ölçekli olabilir.

Oryantiring haritaları koşarken okumayı kolaylaştırmak ve detayları ifade edebilmek için özgün renk ve sembol takımı kullanılır. Sporcu haritadan bir çok bilgi okuyabilir (<http://o-tr.geven.net/>).

Harita Kenar Bilgileri (Lejant); Haritada kontrol noktasının detaylarının verildiği bilgi kartıdır. Eğer ormanda ya da parkta birden fazla kontrol bayrağı (hedef) varsa, sporcu doğru noktada olduğunu nasıl anlayacak? Bu sorunun cevabı olarak, tüm sporculara verilmiş olan ve tüm kontrol noktalarının anlatıldığı özelliklerinin verildiği ve kodlarının ne olduğunu söyleyen açıklayıcı bilgiler vardır (Andersson, 2001: 14,72).

Đekil 1: Harita kenar bilgileri örnek satýý

A	B	C	D	E	F	G	H
2	225	↘	⋯	⏏	8x4	•<	⤴

Yukaryda görülen harita kenar bilgileri örnek satýýndaki her karenin anlamý a ađýda verilmiştir.

A sütunu kontrol numarasýnýyani ka ýncýhedef olduđunu,

B sütunu kontrol kodunu yani kontrol feneri üzerindeki numarayý,

C sütunu benzer özelliğe sahip nesnelerden hangisi olduğunu,

D sütunu kontrol noktasýnýn özelliđini,

E sütunu kontrol noktasýnýn g r n l n ,

F sütunu kontrol noktasýnýn boyutlarýnýn ve birleþimlerini,

G sütunu kontrol noktasýnýn yerini,

H sütunu diđer bilgileri bize anlatýr ve gösterir.

Harita kenar bilgileri örnek satýýnda anlamlarý verilen kutucuklar a ađýdaki gibi harita kenar bilgi kartýný (Lejantý) oluşturmaktadır. A ađýda harita kenar bilgi kartýve anlamlarý verilmiştir.

Đekil 2: Harita kenar bilgileri örnek kartý(lejant kartý).

M45, M50, W21									
5			7.6 km			210 m			
▷			↗	↘	↙				
1	101		⋯			<			
2	212	↖	▲		1.0	○			
3	135		⊗	⊗		≡			
4	246		⊖			⊙			
5	164	→	□			⊙			
○----- 120 m ----->									
6	185		↗	↘		⊥			
7	178		↘			⊙			
8	147	≡	≡		2.0				
9	149		↗	↘	×				
○----- 250 m ----->⊙									

1. Satýr M45, M50, W21 kategorileri harita kenar bilgileri
2. Satýr 5 numaralı harita, 7,6 km uzunluğunda ve 210 m yükseklik farkýna sahiptir.
3. Satýr bařlangýç feneri yol ve tař duvar birleřiminde.
4. Satýr 101 kontrol koduna sahip 1. hedef dar bataklýk dönemecinde
5. Satýr 212 kontrol koduna sahip 2. hedef kuzeybatýdaki 1 m yüksekliğindeki kayanın dođu tarafýnda
6. Satýr 135 kontrol koduna sahip 3. hedef iki alıřık arasýnda
7. Satýr 246 kontrol koduna sahip 4. hedef ortadaki çukurun dođu kýsmýnda
8. Satýr 164 kontrol koduna sahip 5. hedef harabenin batýsýnda
9. Satýr kontrol noktasýiin 120 m ģeridi takip edin
10. Satýr 185 kontrol koduna sahip 6. hedef yýkılmýř tař duvarýn güneydođu dýř tarafýnda
11. Satýr 178 kontrol koduna sahip 7. hedef ýkıntýnýn kuzey batýayağýnda
12. Satýr 147 kontrol koduna sahip 8. hedef üstteki 2 m yüksekliğindeki kaya setinde

13. satır 149 kontrol koduna sahip 9. hedef 5'ki patika kesiliminde

14. Bitirip noktası için 250 m boyunca peridi takip ediniz.

Aşağıda başka bir örnek tablolaştırılarak gösterilmiştir.

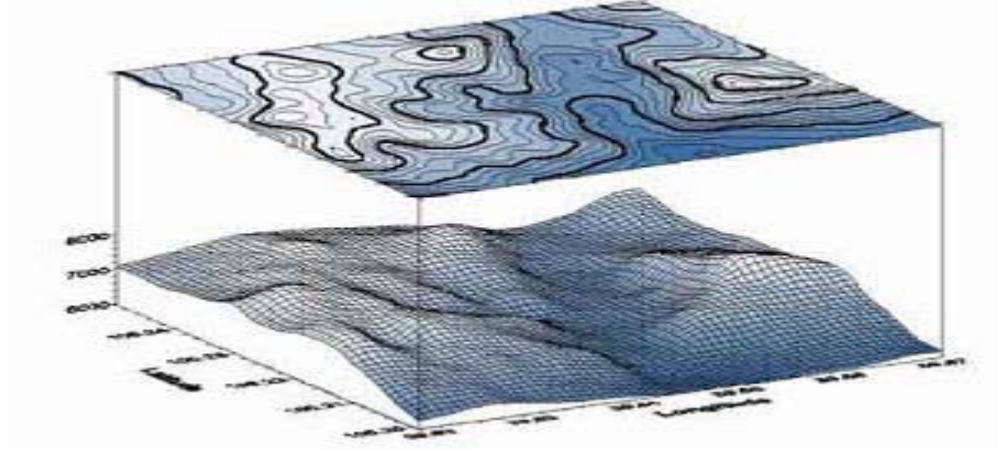
Bekil 3: Harita kenar bilgileri örnek kartı (lejant kartı) ve anlamı

H 21 E	12.300 m.	270 m.
△ Başlangıç: Münhani girintisi		
1. (32) Bataklık doğu köşesindeki kayalık 'ta		
2. (36) Tepecikler arasında, kontrol hakemi var		
3. (44) 3x5 m. derinliğindeki derin çöküntünün batı kenarında		
4. (49) Ortadaki 2x2 metrelik çukurda		
5. (54) Doğudaki 9x6 m ² büyüklüğünde açık alanda çalılık kuzey batı kısmında, meşrubat yeri		
6. (61) Üstteki 3 metrelik uçurumun tabanında		
7. (63) Kumluk dar burun alt kısmında, telsiz irtibatı var		
8. (64) Kuzey batıdaki 0.5 / 2 m. Yüksekliğinde kayalık güney tabanında		
9. (69) Yayvan münhani girintisi üst kısmında		
10. (70) Yol ve dere kavşağı (kesişim yeri) kuzeyinde		
- Kontrol noktası ve bitiş arasında şeritle işaretli 350 metrelik güzergah		

H21E	12.300	270
▷	∩	
1 32	≡	▷
2 36	•	≡
3 44	∪	3x5
4 49		2x2
5 54	→	9x6
6 61	≡	3.0
7 63	∩	
8 64	↖	1/2
9 69	∩	
10 70	/	X
○-----350-----→○		

Eşyükselti eğrisi (münhani ya da izohips); Deniz ortalama seviyesinden başlayarak arazi arızalarında eşit yükseklikte geçtiği varsayılan yatay düzlemlerin arazi yüzeyi ile yaptığı kesitlerin düzlem üzerindeki izdüşümüdür (<http://www.gudak.gazi.edu.tr/>).

Bekil 4 : Epyükselti eðrisinin görünüşü

Bekilde de epyükselti eðrilerinin harita üzerine nasıl aktarıldıđý gösterilmiştir. Beklin alt kısmýbizim gördüðümüz yeryüzü şekillerini göstermektedir. Üst kısmýise yükseklik farklarıñın haritada nasıl göründüğüdür.

Ýyi bir oryantiring sporcusu haritaya baktıđında yeryüzü şeklini bu şekilde hayal edebilir.

Arazi arýzaları tabiatta 3 temel durumda görünürler. Bu 3 grupta toplanan arazi arýzalarıdünyanın oluşumu esnasında meydana gelmiş ve zamanla deđiperek bu günkü görüntülerini kazanmışlardır. Bunlar;

Çukurlar; Akarsu ve durgun suların toplanmasına elverişli yer şekilleri olup, durum ve büyüklüklerine göre isim alırlar. Bunlar ise; çatak (derecik), dere, çay, nehir(ýrmak), talveg hattı, ana su toplanma çizgisi, kokurdan, göl, vadi, havza

Düzlükler; Üzerinde düzlüklerin belirgin şekilde bulunduğu arazi tipleridir. Ova ve yaylalardan ibarettir.

Kabarıntılar (Yükseklikler) ; Çevresine göre yükseklik gösteren arazi kabarıntıları olup şekil ve büyüklüklerine göre isim alırlar. Bunlar; höyük, tepe, dağ, sırt, sağır, su bölümü hattı, ana su bölümü, boyun, yamaç (Karataş,2003: 7-8).

2.2.3. Pusula

Tanımı: Pusula, yerin manyetik alanıyla çalışarak yön gösteren cihazdır (<http://o-tr.geven.net/>).

Oryantiringte en önemli alet veya teçhizat beyindir. Oryantiring beyinde pek çok aktivitenin olduğu atletik bir spordur. Harita okuma, rota seçimi ve hedefe yönelmede tamamen beyin tarafından yapılır. Bütün bunların kolaylaştırmanın yolu ise pusula taşımaktır. Doğru yöne yönelme ve haritayı yönüne koymak için en kullanışlı alet pusuladır (Karaca, 2003:36).

Haritanın Yönüne Konması: Haritayı doğru ve etkili kullanabilmek için haritanın kuzeyini gerçek kuzey ile karşılaştırmak gerekir. Bu sayede haritadan başımızın kaldığı yönümüzde haritamızdaki her şeyi kağıtta yerleştirildiği gibi haritamızda görebiliriz. Bu işleme haritayı yönüne koymak (kimi zaman haritayı kuzeye koymak) denir. Őki şekilde yapılabilir: Pusula kullanılarak Kuzeyler karşılaştırılır veya çevremizdeki yüzey şekilleri haritadakilerle karşılaştırılır (<http://o-tr.geven.net/>).

Haritayı her okuduğunuzda, haritanın yönünde olduğundan emin olmalısınız. Haritanın kuzeyi ile pusulanın kuzeyinin daima birbiri ile karşılaştırmalı ve devamlı kontrol eder duruma gelinceye kadar çalışmalar yapılır. Haritayı yönüne koyma sizde bir refleks haline gelmelidir (Karaca, 2003:38).

Haritanın Pusula İle Yönüne Konması: Pusula ile haritayı yönüne koymak için, pusula haritanın üzerine yerleştirilir. Harita ve pusula, yere paralel tutularak, beraberce döndürülür. Pusula ibresi haritanın kuzeyini gösterdiğinde ve kuzey-güney çizgilerine paralel olduğunda harita yönünde demektir. Oryantiring yapmaya başlamak için yeterli ve basit bir tekniktir (<http://o-tr.geven.net/>).

Haritanın Pusulasız Yönüne Konması (Eşleştirme Metodu): Eşleştirme metodu ile haritayı yönüne koymak için çevremizi dikkatlice inceleyip babil ya yeryüzü bekilleri tespit ederiz. Bu bekil ya da insan yapımı yapıları haritada bulmaya çalışırız. Çevrenizi görebildiğiniz bir noktadan çevreye baktığınızda ve elinizde doğru harita varsa, ilk başlarda zorlansanız bile, haritadaki bekilleri çevrenizde kısa sürede bulabilirsiniz. Sadece bir iki noktayı bulup tamam dememeli, bulduğunuz her bekil ve yapıyı teyit edecek başka yüzey bekilleri araştırmanız gerekir. Bu metot harita okumayı geliştiren bir çalışma olarak sürekli kullanılmalıdır. (<http://o-tr.geven.net>).

Haritaların Bilgisayar Programında Hazırlanması: OCAD programının kullanımı haritaları ülkeler arasındaki farkları göz ardı ederek daha fark edilebilir ve kullanılabilir kılmıştır. Okunabilirlik OCAD ile daha iyi olmuştur. Haritalamadaki bu gelişimle, yarış organizatörleri hedefleri yerleştirirken artık daha az hata yapmış olmuştur. Bu gelişmeler ayrıca Doğu Asya, Japonya ve Güney Amerika’da ki aktiviteleri ve oryantiringi illettirmiştir (Borg, 2003:23).

2.2.4. Oryantiring Eğitimi

Renk kodu sistemi yarışma ve antrenman parkurlarını belirli seviyelere bölünmesini amaçlar. Bunun sebepleri ise :

- Yeni gelenlerin büyük hayal kırıklıkları yaşamadan becerilerini geliştirmesi ile oryantiringçi kazanılması için.
- Yapmakta olanların seviyelerine uygun parkurları seçebilmesi, sporu severek yapması sayesinde devamlılığın sürekli olması için.
- Kademeli hedefler ile başarılı sporcu sayısında artış olması için
- Antrenmanın belirli hedefler doğrultusunda planlı yapılması için.

2.2.4.1. Oryantiringin Eğitime Katkısı

Çocukların temel yetenekleri üzerinde durulmaktadır. Çocuklar çeşitli oyunlar oynayarak, eğlenerek oryantiringin temel becerilerini kazanırlar.

Oryantiring çocukların yön bulma ve harita kullanmada özgüvenlerini kazanmalarına yardımcı olur.

Bir haritanın bir oryantiringcinin en değerli aracı olması ile beraber, çocuklara harita kullanmanın öğretilmesi çok önemlidir.

Bu beceriler okullarda bazı alıştırılmalar yapılarak geliştirilir. Bu alıştırılmalar kolaydan zora olması doğrudur. Çok küçük olan çocuklar en kolay alıştırılmalarla başlarlar, biraz daha büyük olanlarda bu alıştırılmaları yaparlar ama kendilerinden küçük olan çocukların harcadığı zaman kadar çok zaman harcamazlar.

Çocuklar oryantiring için gerekli olan bu becerileri geliştirdikten sonra, bu becerileri okul kamplarında ya da parklarda düzenlenen oryantiring müsabakalarında pekiştirirler.

Daha sonraki adım ise ormanlarda ve çocukların bilmediği parklarda düzenlenen yarışmalardır. Bu da oryantiringin bir seviyesidir ve temel becerilerin kullanışmasının yanı sıra, çok derin bilgiler ve beceriler kullanılmaktadır.

Oryantiring hem erkekler hem de kızlar için uygundur. Her iki grupta koordineli ya da koordinesiz oryantiring yapılması mümkündür (<http://o-tr.geven.net>).

Beş yaşındaki çocuklar ile zihinsel engelli çocuklar oryantiringe resimlendirilmiş (resim) harita ile başlatılmalıdır. Bu haritalar yetişkinler veya daha büyük çocuklar tarafından da çizilebilir. Haritayı yeteri kadar tanıdıklarında semboller de öğretilir (Roberts., 2004, s39).

2.2.4.2. Türkiye Oryantiring Renk Kodu Sistemi

Beyaz renk:

- Yeni başlayanlar için.
- Hedefler yol, patika (ana çizgisel hatlar) veya işaretli hatlar üzerinde.
- Hedef bayrakları yerden 70-90 cm yukarıda ve kolay görünür.
- Spor tanıtılır (zımba ile ne yapılır, vb) harita renk ve sembollerini öğrenilir.

Sarı renk;

- Gelişmekte olan yeni başlayanlar için.
- Hedefler bütün çizgisel hatlarda (çit, dere, hendek, vs), ana çizgisel hatların 6-8 m. yanındaki belirgin şekillerde.
- Hedef bayrakları çizgisel hat üzerinden rahat görünür.
- Haritanın bütün renk ve sembolleri tanıtılır.
- Noktalar arasında hızlı gitmeye değil, haritayı tanıtmaya yönlendirilir.

Turuncu renk;

- Orta seviye için.
- Araziye “girilecek” ilk parkur.
- Hedefler çok belirgin saldırı noktasından 100 m. ileride, ufak çizgisel hatlardadır.
- Gelişmiş teknikler olan köprüleri kesmek, pusula ile ilerlemek, saldırı noktalarını kullanmak, mesafe tayin etmek kullanılır.
- Gelişmiş tekniklere iyice hakim olana kadar turuncu parkur yapılmalıdır.
- Kampçılık, dağcılık veya askerlikte yön bulmayı öğrenmiş kişiler bu seviye ile başlayabilir.

Yeşil renk;

- Gelişmekte olan orta seviye için.
- Kontrol noktaları turuncu ile aynı özelliktedir. Ayaklar arası mesafe sürekli değildir, sert açyedeşimleri mutlaka kullanılır.
- Dikkat ve konsantrasyon zorlanır.

Kırmızı renk;

- Yeri seviye için.
- Hedefler belirgin olmayan yerlerde.
- Yer şekillerini çok iyi okumak gerekir. Düzenli aerobik egzersiz yapmayı gerektirir.

Mavi – Siyah renk;

Yeri seviye, sporcular artık sporun zirvesindeler. Bu seviyedeki sporcular ise bakın neleri düşünüp tartışıyorlar.

Yarış sonrasında, yarışmacıların yaptığı olduğu rota seçimleri incelenmiş ve farklı sporcuların yaptığı olduğu farklı rota seçimlerinin analizi sonucunda, tek bir rotanın en doğru rota olamayacağı sonucuna varılmıştır. En doğru rota sporcuların kendi fiziksel özelliklerine göre seçtikleri rotadır (Myrvold,1993:19-36).

Hanne, oryantiringte mümkün olabilecek her başarıyı kazanmış ve mükemmel yarış hakkında bunları söylemiştir:

- Mükemmel yarış diye bir şey var mı bilmiyorum. Her yarışta biraz zaman kaybınız oluyor. Eğer hiç hata yapmadıysanız, muhtemelen yeterince hızlı koşmamışsınızdır. İyi ki yarışların sonucunu belirleyen şey 'mükemmellik' derecesi değil (Borg, 2005:23).

Önceki sayfalarda bahsettiğimiz basamaklar, renk kodları ve özelliklerinin yer aldığı tablo diğer sayfada kısaca gösterilmiştir.

Tablo 1: Oryantiring renk kodu tablosu

Renk	Zorluk	Basamaklar	Beceriler	Gerekli Teknikler
Yıllık Parkur	Kolay	Zemin	Harita kavramı, harita ve arazinin ilişkilendirilmesi, orman ortamına alışmak	
Beyaz	Çok Kolay	1a	Pusula ve arazi ile konum saptama. Harita renkleri, ana işaretler.	
		1b	Bir çizgisel hat izleyebilmek	Parmak takibi, çizgisel hatlar
		2a	Çizgisel hatları birleştirerek ilerlemek	Kontrol noktaları seçmek
Sarı	Kolay	2b	Çizgisel hatların yakınındaki objeleri okuyabilmek. Kontrol hedefleri hemen hattın yanında, özellik ve bayrak kolayca görülebilir.	Özellik yakalamak, yaklaşık mesafe tayini (örnek: yarıyol)
Turuncu Yeşil	Orta	3a	Köşeleri kesmek	Kasıtlı sapma
		3b	Kısa mesafelerde özellik yakalayarak ilerleyebilmek	Pusula ile ilerlemek
		3c	Belirgin noktalar seçerek ayakları basıltırmak	Saldırı noktaları kesin mesafe tayini (örnek: 100m ileride)
		3d	Basit rota seçimleri yapmak	Rota seçimi
Açık Kırmızı		4a	Uzun (0,5-1 km) ayaklarda kaba oryantiring ile özellik yakalayacağınız bölgelere ilerlemek	Pusula ile açı almak, özellikleri yakalamak
		4b	Kısa ayaklarda hassas oryantiring	Adım saymak
		4c	Eşyüksestileri kısa mesafelerde tek başına veya uzun mesafelerde başka bilgilerle beraber kullanmak	Eşyüksestileri(izohips) okuyabilmek
Kırmızı	Zor	5a	Basit eşyüksesti şekillerini ayağın büyük bölümü veya tamamında kullanmak	
		5b	Karşık eşyüksestileri (izohips) kullanmak; eşyüksesti detaylarını genellemek	
Mavi	Çok Zor	5c	Uzun ayaklar (1 km'den uzun)	
		5+	Saldırı noktaları ve yakalama özellikleri belirsiz veya hedefe çok uzak	
Siyah		5++	Artık sporun zirvesindedir	

Tabloda görülen ve her adýnda tavsiye edilen geliþim süreci aþaðýdaki gibidir:

- Basamak becerisini iyice öðrenmek,
- Seçim yapmak gerektiðinde doðru tekniði seçme ve uygulama becerisi,
- Birden fazla tekniði beraber uygulamak gerektiðinde uygun teknikleri doðru sıra ile seçip uygulayabilmek,
- Ýlerleme hızýný yapılan oryantiring zorluðuna göre ayarlayabilmek.,
- Beceri seviyesine uygun tekrar konum saptayabilme başarýsýný gösterilmesi (<http://o-tr.geven.net/docs/bilgi/belgeler/TRKS.doc>).

2.2.5. Oryantiringin Faydaları

2.2.5.1. Oryantiringin sağladığı fiziksel faydalar

- Oryantiring koþarak yapılır. Kardiovasküler dayanıklılık ve genel kondisyon arazide hızla ilerlemenin olumlu yan etkileridir.
- Aktivitede başarılı olmak için hızlı, çevik ve kuvvetli olmak gerekir. Kiþi sürekli bu yönlerde gelişime kaydeder.
- Bu sporun temel özelliði, içerdði mücadelenin hem fiziksel hem de zihinsel olmasıdır. Yürün içinde harita okumak olduðunda çocuklar genellikle daha fazla antrenman yapmaya ve daha uzun koþmaya baþlıyorlar.

2.2.5.2. Oryantiringin sağladığı kavramsal faydalar

- Temelde yön bulma ile ilgili bir spordur. Harita okuma, pusula ile açý alma ve takip etmeyi sürekli kullanmak gerekir.

- Sürekli olarak sporcunun elindeki bilgileri yorumlamasını gerektirir, özellikle haritadan araziye uyarlayarak yorum yapılır.
- Gençleri yeryüzü şekillerini algılayıp kategorize etmeye yöneltir ve kara haritalarının kullanımı için alışkanlık yapar.
- Coğrafya, matematik, fen bilimleri, beden eğitimi ve Türkçe eğitimleri bu aktivite ile sürekli olarak ve çocuğa hissettirilmeden verilir.

2.2.5.3. Oryantiringin sağladığı sosyal faydalar

- Bu sporun bütün türlerinin kişilerin bireysel ve sosyal özelliklerini geliştirdiği uzun bir zamandır kabul edilmektedir. Aktivite ister yarışma sporu, ister eğlenceli vakit geçirme veya macera yoğunluğu yüksek bir etap şeklinde düzenlensin, kişisel gelişim için çok değerlidir. Orienteeringin faydaları çok çeşitli olabilir.
- Oryantiring, bireyin kendine güveni ve inancını besleyip büyütür. Çocuklar kendi kararlarının sorumluluğunu alırlar. Ormanlık bir alanda başarılı bir harita okumanın çocukta bıraktığı duygu "gerçekten" başarılıdır.
- Minikler genelde spora birkaç kişilik gruplar halinde başlarlar ve beraber çalışmayı öğrenirler.
- Sınıf öğretmeni de aktiviteye katıldıkça zaman, doğa ortamında öğretmen-öğrenci ilişkilerini güçlendirmek için birçok fırsat olur.
- Gençler vücutlarının fiziksel ihtiyaçlarına genellikle cevap verir: Oryantiringe genç yaşta başlayanların çok azı sigara kullanır.
- Genç oryantiringciler sürekli olarak hedef ve isteklerini net bir şekilde düşünmeye, bunlara ulaşmak için sistemli olarak çok çalışmaya, tabii üstüne tabii koymayı gerektiren bir yaklaşıma ister istemez yönlendirilir.

- Bu spor, özellikle büyük şehirde büyüyen çocukların kırsal alanlarla tanışmasına vesile olur. Bu şekilde doğa sevgisi, çevre koruma bilinci ve doğadan huzur duymak gibi kavramların öğrenmeleri hızlandırılır.
- Ailece yapmaya çok uygun bir aktivitedir: Ailenin bütün bireyleri kendilerine uygun zorlukta bir parkura katılabilir. Aile içi iletişim ve paylaşımın destekleri için (<http://www.maceraakademisi.com>).

2.2.6. Basit Bir Yarışma Planlaması

Sınıftaki eğlence müsabakalarının veya parktaki basit antrenman müsabakalarının bir veya iki organizatörle başarmak mümkündür. (örnek: öğretmen).

Haritalar için siyah beyaz sınıf haritası (1:100/ 1:200) park oryantiring yarışmasında ise (1:2000/ 1:5000) haritasına kadar her çeşit harita kullanılabilir.

Yarışmacıların zamanları için elektronik kontrol sistemleri yoksa kronometreden faydalanabilir.

Yarışmacılar kontrol noktalarına geldiklerinde ne ile karşılaşacaklarını bilmelidirler. Uygun olan yarışmalarda da kullanılan kontrol feneridir.

Kontrol noktalarını işaretlemek için küçük etiketler ya da özel bayraklar kullanılabilir.

Eğer kontrol fenerleri dışarıda ise, gelip geçen insanların almaması için kontrol bekçilerine ihtiyacınız olacaktır (<http://o-tr.geven.net>).

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve verilerin analizi konuları yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada Türkiye’de bulunan oryantiring sporcularının karşılaştığı temel sorunların değerlendirilmesi amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Konu ile ilgili bilgiler yerli ve yabancı kaynakların taranmasıyla elde edilmiştir. Araştırma durum tespit edici bir çalışmadır. Araştırma ankete dayalı veriler üzerinde yürütülmüştür.

3.2. Evren

Bu çalışmanın evreni, Türkiye’deki oryantiring sporcularından oluşmaktadır.

3.3. Örneklem

Örneklemini ise Türkiye’de Oryantiring sporu yapan ve Antalya’da gerçekleşen 1. Kademe Mustafa Karataş Türkiye Oryantiring Şampiyonasına katılan 322 oryantiring sporcusundan, 116 erkek, 68 bayan olmak üzere toplamda 184 gönüllü oryantiring sporcusu oluşturmaktadır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma probleminin çözülmesi için ihtiyaç duyulan veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Araştırmada bilgi toplama aracı olarak kullanılan anket, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Bu anket literatür taraması sonucu elde edilen bilgilerden faydalanyarak oluşturulmuştur. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise amaca hitap eden 30 soru bulunmaktadır.

3.5. Anketin Geliştirilmesi

Veri toplam aracıda beşli bir (Likert). derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Hazırlanan taslak anket çalışması bir grup oryantiring antrenörün görüşüne sunulmuştur. Oryantiring antrenörlerinin görüşleri doğrultusunda düzeltme yapılan anket sorularıyla güvenirlik testi için Ankara ilinde rastgele yöntemle seçilen oryantiring sporcularına uygulanmıştır. Güvenirlik için SPSS 11.5 paket programında yer alan güvenirlik testi kullanılmıştır. Alpha değeri 0,90 olarak bulunmuştur.

3.6. Verilerin Analizi

Uygulanan anketler kontrol edildikten sonra, anketlerdeki veriler kodlanarak bilgisayar ortamına geçirilmiştir. Araştırmada toplanan verilerin analizinde SPSS 11.5 istatistik paketi kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde deneklerin verdikleri cevapların frekans ve yüzdeleri tablo yapılarak yorumlanmıştır. Kişisel bilgiler için frekans ve yüzdelere yer verilmiştir.

Diğer anket sorularına verilen cevaplar ise çapraz tablolarla gösterilmiş erkek ve bayan sporcuların sorulara verdikleri cevaplar arasında fark olup olmadığını ki-kare testi ile sınanmıştır.

Bu sınamalarda anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Ki-kare değerleri tabloların altında verilmiştir.

BULGULAR ve YORUMLAR

Araştırma sonuçlarına ilişkin bulular aşağıdaki tablolarda özetlenerek verilmiştir.

Tablo 2: Sporcuların Yaş ve cinsiyete göre dağılımı

YAŞ VE CİNSİYET	f	%
17 yaş ve Altı	30	16,3
18–21 Yaş	64	34,8
22–25 Yaş	49	26,6
26–29 yaş	18	9,8
30 yaş ve üstü	23	12,5
Erkek	116	63,0
Bayan	68	37,0
Toplam	184	100,0

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 16,3’ü 17 yaş ve altında, % 34,8’i 18 yaş ve 21 yaş arasında, %26,6’sı 22 yaş ve 25 yaş arasında, %9,8’i 26 yaş ve 29 yaş arasında, %12,5’i ise 30 yaş ve üzerinde olduğu görülmüştür. Denek grubun % 63’ünün erkek, % 37’sinin bayan olduğu görülmüştür.

Tablo 3: Sporcuların mesleklere göre dağılımı

MESLEK	f	%
Öğrenci	109	59,2
Mühendis	13	7,1
Memur	13	7,1
Serbest	9	4,9
Akademisyen	6	3,3
Öğretmen	7	3,8
Subay	5	2,7
Astsubay	4	2,2
Yıci	2	1,1
Yı ve zaman etüdü	2	1,1
Teknisyen-Tekniker	2	1,1
Doktor	2	1,1
Komiser Yardımcısı	2	1,1
Restorasyon	2	1,1
Adli Tıp Teknisyeni	2	1,1
Teknik işler	1	,5
Mimar	1	,5
Emekli	1	,5
Bürokrat	1	,5
Toplam	184	100,0

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun %59,2'sinin öğrenci, % 7,1'inin mühendis, %7,1'i memur% 4,9'u serbest meslek, % 3,8'i öğretmen, % 3,3'ü akademisyen, % 2,7'si subay, % 2,2'si astsubay oldukları tespit edilmiştir.

Tablo 4: Sporcuların eğitim durumlarına göre dağılımı

EĞİTİM DURUMU	f	%
İlköğretim	2	1,1
Lise	40	21,7
Ön lisans	12	6,5
Lisans	114	62,0
Lisansüstü	16	8,7
Toplam	184	100,0

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun %1,1'inin ilköğretim, %21,7'sinin lise. % 6,5'inin ön lisans, % 62'sinin lisans, % 8,7'sinin de lisansüstü eğitim yaptıkları gözlemlenmiştir.

Tablo 5: Sporcuların yaş ve eğitim durumlarına göre dağılımı

Yaş/Eğitim	İlköğretim	Lise	Ön lisans	Lisans	Lisansüstü	Toplam
17 yaş ve altı	1	26	-	3	-	30
18-21 Yaş	-	9	6	49	-	64
22-25 Yaş	1	3	2	39	4	49
26-29 Yaş	-	2	-	7	9	18
30 yaş ve üzeri	-	-	4	16	3	23
Toplam	2	40	12	114	16	184

Yaş ve eğitim çapraz tablosuna bakıldığında ise ilköğretim ve lise öğrencilerinin büyük kısmının 17 yaş altında oldukları görülmüştür. 17 yaş altı öğrencilerin sayısının düşülmesi ile ilköğretim ve lise öğrencilerinin ortalamadaki değerleri 42 sporcudan 15 sporcuya oran ise 22,8 den 8,2 ye gerilemiştir.

Tablo 6: Sporcuların yetiştirdiği çevreye göre ve oryantiring yaptığı yıllara göre dağılımı

YETİŞTİRİLDİĞİ ÇEVRE VE SPOR YAPTIĞI YIL	f	%
Büyükşehir	123	66,8
İl Merkezi	37	20,1
İlçe Merkezi	20	10,9
Kasaba	2	1,1
Köy	2	1,1
Ankara	105	57,1
İstanbul	30	16,3
İzmir	17	9,2
Bursa	14	7,6
Antalya	5	2,7
Diyarbakır	4	2,2
Tokat	4	2,2
Eskişehir	2	1,1
Isparta	1	,5
Adana	1	,5
Edirne	1	,5
Toplam	184	100,0

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 66,8'inin büyükşehir, % 20,1'inin il merkezi, %10,9'unun ilçe merkezi, % 1,1'inin kasaba, % 1,1'inin köyde yetiştirildiği tespit edilmiştir. Denek grubun % 57,1'inin Ankara da, % 16,3'ü İstanbul da, % 9,2'sinin İzmir de, % 7,6'sının Bursa' dan katıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 7: Sporcuların oryantiring yaptıkları sürelerle göre dağılımı

ORYANTİRİNG YAPILAN SÜRE	f	%
1 Yıl	87	47,3
2 Yıl	21	11,4
3 Yıl	24	13,0
4 Yıl	26	14,1
5 Yıl ve üzeri	20	10,9
Toplam	184	100,0

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 47,3'ünün 1 yıl, %11,4'ünün 2 yıl, % 13'ünün 3 yıl, %14,1'inin 4 yıl, %10,9'unun 5 yıl ve üzeri süreden beri oryantiringle uğraştığı saptanmıştır.

Tablo 8: Sporcuların sigara kullanma düzeyleri

SİĞARA KULLANIMI	f	%
Evet	30	16,3
Hayır	154	83,7
Toplam	184	100,0

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun %16,3'ünün sigara kullandığı, %83,7'sinin sigara kullanmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 9: Sporcuların oryantiring renk kodundaki yerlerine göre dağılımları

SPORCULARIN ORYANTİRİNG RENK KODUNDAKİ YERİ	f	%
Fikrim yok	96	52,2
Beyaz	5	2,7
Sarı	8	4,3
Turuncu	21	11,4
Yeşil	10	5,4
Kırmızı	4	2,2
Mavi	19	10,3
Siyah	21	11,4
Toplam	184	100,0

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 52,2'sinin renk kodu ile ilgili bir fikri olmadığı, %11,4'ünün turuncu seviyede, % 10,3'ünün mavi seviyede, %11,4'ünün siyah seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 10: Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin maddi destek düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	15	4	19
	%	12,9	5,9	10,3
Genellikle	n	18	17	35
	%	15,5	25	19
Fikrim yok	n	9	6	15
	%	7,8	8,8	8,2
Nadiren	n	28	11	39
	%	24,1	16,2	21,2
Hiç	n	46	30	76
	%	39,7	44,1	41,3
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 5,63$$

$$p=0,228$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre, denek grubun %10,3'ü her zaman, 19'u genellikle, 8,2'si fikrim yok, %21,2'si nadiren, %41,3'ü ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 10'da denek grubunu oluşturan "Oryantiring sporcularının spor kulübünüz size maddi destek sağlıyor mu?" sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 11: Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin malzeme destek düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	26	20	46
	%	22,4	29,4	25
Genellikle	n	26	27	53
	%	22,4	39,7	28,8
Fikrim yok	n	5	1	6
	%	4,3	1,5	3,3
Nadiren	n	32	12	44
	%	27,6	17,6	23,9
Hiç	n	27	8	35
	%	23,3	11,8	19
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$\chi^2 = 11,10$$

$$p=0,025$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun %25'i her zaman, 28,8'i genellikle, 3,3'ü fikrim yok, %23,9'u nadiren, %19'u ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 11'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Spor kulübünüz size malzeme desteği sağlıyor mu?" sorusuna erkek sporcuların %22,4'ü "her zaman" cevabı vermiştir. Bayan sporcuların %29,4'ü ise "her zaman" cevabı vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,025$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 12: Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin manevi destek düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	49	34	83
	%	42,2	50	45,1
Genellikle	n	34	25	59
	%	29,3	36,8	32,1
Fikrim yok	n	8	6	14
	%	6,9	8,8	7,6
Nadiren	n	12	2	14
	%	10,3	2,9	7,6
Hiç	n	13	1	14
	%	11,2	1,5	7,6
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$\chi^2 = 9,95$$

$$p=0,041$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun %45,1'i her zaman, 32,1'i genellikle, % 7,6'sı fikrim yok, %7,6'sı nadiren, %7,6'sı ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 12'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Spor kulübünüz size manevi destek sağlıyor mu?" Sorusuna erkek sporcuların %42,2'si "her zaman" cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %50' si ise "her zaman" cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,041$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 13: Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin beklenti düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	31	19	50
	%	26,7	27,9	27,2
Genellikle	n	43	28	71
	%	37,1	41,2	38,6
Fikrim yok	n	14	8	22
	%	12,1	11,8	11,9
Nadiren	n	18	11	29
	%	15,5	16,2	15,8
Hiç	n	10	2	12
	%	8,6	2,9	6,5
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 4,16$$

$$p=0,526$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun %27,2' si her zaman, %38,6' sı genellikle, %11,4'ü fikrim yok, %15,8' i nadiren, % 6,5'i ise hiç yanıtı vermemişlerdir

Tablo 13'te denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Spor kulübünüz sizden çok fazla para bekliyor mu?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 14: Oryantiring sporcularının, oryantiring kulüplerinin antrenman yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	29	30	59
	%	25	44,1	32,1
Genellikle	n	41	18	59
	%	35,3	26,5	32,1
Fikrim yok	n	6	4	10
	%	5,2	5,9	5,4
Nadiren	n	14	13	27
	%	12,1	19,1	14,7
Hiç	n	26	3	29
	%	22,4	4,4	15,8
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$\chi^2 = 16,24$$

$$p=0,003$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 32,1'i her zaman,% 32,1'i genellikle, %5,4'ü fikrim yok, %14,7'si nadiren, % 15,8'i ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 14'te denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Spor kulübünüz sizin düzenli ve yeterli antrenman yapmanızı sağlıyor mu?” Sorusuna erkek sporcuların %35,3'ü “genellikle” cevabı vermiştir. Bayan sporcuların %26,5' i ise “her zaman” cevabı vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,003$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 15: Oryantiring sporcularının, Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmaların sayısal yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	19	2	21
	%	16,4	2,9	11,4
Genellikle	n	36	35	71
	%	31	51,5	38,6
Fikrim yok	n	14	14	28
	%	12,1	20,6	15,2
Nadiren	n	25	14	39
	%	21,6	20,6	21,2
Hiç	n	22	3	25
	%	19	4,4	13,6
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 20,16$$

$$p=0,000$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 11,4’ü her zaman, %38,6’sı genellikle, % 15,6’sı fikrim yok, % 21,2 si nadiren, % 13,6’sı ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 15’de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmaların sayısal yeterli buluyor musunuz?” Sorusuna erkek sporcuların %21,6’ı “nadiren” cevabı vermiştir. Bayan sporcuların %20,6’ı ise “nadiren” cevabı vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,000$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 16: Oryantiring sporcularının, Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmaların kategorinin yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	27	8	35
	%	23,3	11,8	19
Genellikle	n	40	25	65
	%	34,5	36,8	35,3
Fikrim yok	n	11	9	20
	%	9,5	13,2	10,9
Nadiren	n	27	18	45
	%	23,3	26,5	24,5
Hiç	n	11	8	19
	%	9,5	11,8	10,3
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 4,16$$

$$p=0,406$$

$$(p \geq 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 19’u her zaman, % 35,3’ü genellikle, % 10,9’u fikrim yok, % 24,5’i nadiren, % 10,3’ü ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 16’de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmalarda ki kategorileri yeterli buluyor musunuz?” Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 17: Oryantiring sporcularının, Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmalardaki maddi sıkıntı düzeyleri

Değerler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	23	12	35
	%	19,8	17,6	19
Genellikle	n	22	14	36
	%	19	20,6	19,6
Fikrim yok	n	8	8	16
	%	6,9	11,8	8,7
Nadiren	n	40	22	62
	%	34,5	32,4	33,7
Hiç	n	23	12	35
	%	19,8	17,6	19
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 1,49$$

$$p=0,827$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 19’u her zaman, % 19,6’sı genellikle, %8,7’si fikrim yok, 33,7’si nadiren, % 19’u ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 17’de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Türkiye Oryantiring Federasyonu’nca yapılan yarışmalara giderken maddi sıkıntı çekiyor musunuz?” Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 18: Oryantiring sporcularının, oryantiring ile ilgili yapılan eğitim faaliyetlerinin yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	7	4	11
	%	6	5,9	6
Genellikle	n	22	10	32
	%	19	14,7	17,4
Fikrim yok	n	26	15	41
	%	22,4	22,1	22,3
Nadiren	n	36	32	68
	%	31	47,1	37
Hiç	n	25	7	32
	%	21,6	10,3	17,4
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 6,55$$

$$p=0,161$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 6'sı her zaman, % 17,4'ü genellikle, %22,3'ü fikrim yok, % 37'si nadiren, % 17,4'ü ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 18'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Oryantiringle ilgili eğitim faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 19: Oryantiring sporcularının, oryantiring ile ilgili yeniliklere ilişkin görüşleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	6	3	9
	%	5,2	4,4	4,9
Genellikle	n	39	17	56
	%	33,6	25	30,4
Fikrim yok	n	22	15	37
	%	19	22,1	20,1
Nadiren	n	38	30	68
	%	32,8	44,1	37
Hiç	n	11	3	14
	%	9,5	4,4	7,6
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 4,24$$

$$p=0,374$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 4,9'u her zaman, % 30,4'ü genellikle, % 20,1'i fikrim yok, % 37'si nadiren, %7,6'sı ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 19'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Oryantiring ile ilgili yenilikler yeterince takip ediliyor mu?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 20: Oryantiring sporcularının, ülkemizdeki oryantiring harita sayısına ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	8	4	12
	%	6,9	5,9	6,5
Genellikle	n	20	7	27
	%	17,2	10,3	14,7
Fikrim yok	n	8	20	28
	%	6,9	29,4	15,2
Nadiren	n	41	27	68
	%	35,3	39,7	37
Hiç	n	39	10	49
	%	33,6	14,7	26,6
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 21,73$$

$$p=0,000$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 6,5'i her zaman, % 14,7'si genellikle, % 15,2'si fikrim yok, % 37'si nadiren, % 26,6'sı ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 20'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Ülkemizdeki oryantiring harita sayısını yeterli buluyor musunuz?” Sorusuna erkek sporcuların %35,3'ü “nadiren” cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %39,7' si ise “nadiren” cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,000$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 21: Oryantiring sporcularının, ülkemizdeki oryantiring haritalarının kalitesine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	6	2	8
	%	5,2	2,9	4,3
Genellikle	n	40	21	61
	%	34,5	30,9	33,2
Fikrim yok	n	10	9	19
	%	8,6	13,2	10,3
Nadiren	n	42	33	75
	%	36,2	48,5	40,8
Hiç	n	18	3	21
	%	15,5	4,4	11,4
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 7,77$$

$$p=0,100$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 4,3'ü her zaman, % 33,2'si genellikle, % 10,3'ü fikrim yok, % 40,8'i nadiren, % 11,4'ü ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 21'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Ülkemizdeki oryantiring haritalarının kalitesini beğeniyor musunuz?” Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 22 Oryantiring sporcularının, ülkemizdeki oryantiring haritalarının güncelliğine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	8	1	9
	%	6,9	1,5	4,9
Genellikle	n	25	13	38
	%	21,6	19,1	20,7
Fikrim yok	n	28	11	39
	%	24,1	16,2	21,2
Nadiren	n	37	36	73
	%	31,9	52,9	39,7
Hiç	n	18	7	25
	%	15,5	10,3	13,6
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$\chi^2 = 9,63$$

$$p=0,047$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 4,9'u her zaman, %20,7'si genellikle, %21,2'si fikrim yok, % 39,7'si nadiren, % 13,6'sı ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 22'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Ülkemizdeki oryantiring haritalarınızda güncelleniyor mu?” Sorusuna erkek sporcuların %31,9'u “nadiren” cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %52,9' u ise “nadiren” cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,047$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 23: Yarıpma haritasında müsabakadan önce etkinlik yapma düzeyleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	14	5	19
	%	12,1	7,4	10,3
Genellikle	n	41	21	62
	%	35,3	30,9	33,7
Fikrim yok	n	24	18	42
	%	20,7	26,5	22,8
Nadiren	n	10	5	15
	%	8,6	7,4	8,2
Hiç	n	27	19	46
	%	23,3	27,9	25
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 2,26$$

$$p=0,688$$

$$(p \geq 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 10,3.ü her zaman, % 33,7’si genellikle, % 22,8’i fikrim yok, % 8,2’i nadiren, % 25’i ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 23’de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Yarıpma haritasında müsabakadan önce etkinlik yapıyor mu?” Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 24: Oryantiring sporcularının, oryantiring yarışmalarındaki hakem sayısının yeterlilik düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	28	4	32
	%	24,1	5,9	17,4
Genellikle	n	38	27	65
	%	32,8	39,7	35,3
Fikrim yok	n	21	18	39
	%	18,1	26,5	21,2
Nadiren	n	16	14	30
	%	13,8	20,6	16,3
Hiç	n	13	5	18
	%	11,2	7,4	9,8
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$\chi^2 = 12,08$$

$$p=0,017$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 17,4’ü her zaman, % 35,3’ü genellikle, %21,3’ü fikrim yok, % 16,3’ü nadiren, % 9,8’i ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 24’de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Yarışmalarındaki hakem sayısı sizce yeterli oluyor mu?” Sorusuna erkek sporcuların %32,8’i “genellikle” cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %39,7’ si ise “genellikle” cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,003$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 25: Oryantiring sporcularının, oryantiring hakemlerinin oryantiring bilgi düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	7	2	9
	%	6	2,9	4,9
Genellikle	n	25	16	41
	%	21,6	23,5	22,3
Fikrim yok	n	32	24	56
	%	27,6	35,3	30,4
Nadiren	n	37	22	59
	%	31,9	32,4	32,1
Hiç	n	15	4	19
	%	12,9	5,9	10,3
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 3,81$$

$$p=0,431$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 4,9'u her zaman, % 22,3'ü genellikle, % 30,4'ü fikrim yok, % 32,1'i nadiren, % 10,3'ü ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 25'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Hakemlerin bu sporla ilgili bilgi düzeylerini yeterli buluyor musunuz?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 26: Oryantiring sporcularının, hakemlerin ulusal ve uluslararası deneyim düzeylerine ilişkin görüpleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	2	2	4
	%	1,7	2,9	2,2
Genellikle	n	17	7	24
	%	14,7	10,3	13
Fikrim yok	n	41	29	70
	%	35,3	42,6	38
Nadiren	n	34	20	54
	%	29,3	29,4	29,3
Hiç	n	22	10	32
	%	19	14,7	17,4
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 1,96$$

$$p=0,742$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 2,2'si her zaman, % 13'ü genellikle, % 38'i fikrim yok, % 29,3'ü nadiren, % 17,6'sı ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 26'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Hakemlerin ulusal ve uluslar arası deneyimlerini yeterli buluyor musunuz?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 27: Oryantiring sporcularının, oryantiring malzeme fiyatlarına ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	5	-	5
	%	4,3	-	2,7
Genellikle	n	26	11	37
	%	22,4	16,2	20,1
Fikrim yok	n	12	7	19
	%	10,3	10,3	10,3
Nadiren	n	28	29	57
	%	24,1	42,6	31
Hiç	n	45	21	66
	%	38,8	30,9	35,9
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 9,24$$

$$p=0,055$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 2,7'si her zaman, % 20,1'i genellikle, %10,3'ü fikrim yok, % 31'i nadiren, % 35,9'u ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 27'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Oryantiring malzeme fiyatlarını ucuz buluyor musunuz?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 28: Oryantiring sporcularının, oryantiring malzemelerine ulaşabilme düzeyleri

Değerler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	6	1	7
	%	5,2	1,5	3,8
Genellikle	n	25	23	48
	%	21,6	33,8	26,1
Fikrim yok	n	11	5	16
	%	9,5	7,4	8,7
Nadiren	n	36	31	67
	%	31	45,6	36,4
Hiç	n	38	8	46
	%	32,8	11,8	25
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 14,29$$

$$p=0,006$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 3,8'i her zaman, % 26,1'i genellikle, % 8,7'si fikrim yok, % 36,4'ü nadiren, % 25'i ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 28'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Oryantiring malzemelerine kolay ulaşabiliyor musunuz?" Sorusuna erkek sporcuların %31'i "nadiren" cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %45,6'sı ise "nadiren" cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,006$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 29: Oryantiring sporcularının, oryantiring malzeme çeşitlerine ilişkin görüşleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	10	3	13
	%	8,6	4,4	7,1
Genellikle	n	28	26	54
	%	24,1	38,2	29,3
Fikrim yok	n	17	8	25
	%	14,7	11,2	13,6
Nadiren	n	32	27	59
	%	27,6	39,7	32,1
Hiç	n	29	4	33
	%	25	5,9	17,9
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 14,94$$

$$p=0,005$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 7,1'i her zaman, % 29,3'ü genellikle, % 13,6'sı fikrim yok, % 32,1'inadiren, % 17,9'u ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 29'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Oryantiring malzeme çeşitlerini yeterli buluyor musunuz?" Sorusuna erkek sporcuların %27,6'sı "nadiren" cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %39,7' si ise "nadiren" cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,005$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 30: Oryantiring sporcularının, oryantiring antrenör sayısına ilişkin görüşleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	11	5	16
	%	9,5	7,4	8,7
Genellikle	n	40	23	63
	%	34,5	33,8	34,2
Fikrim yok	n	22	17	39
	%	19	25	21,2
Nadiren	n	22	19	41
	%	19	27,9	22,3
Hiç	n	21	4	25
	%	18,1	5,9	13,6
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2=7,22$$

$$p=0,124$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 8,7'si her zaman, % 34,2'si genellikle, %21,2'si fikrim yok, % 22,3'ü nadiren, % 13,6'sı ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 30'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Oryantiring antrenörü sayısını yeterli buluyor musunuz?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 31: Oryantiring sporcularının, oryantiring antrenörlerinin bilgi birikim düzeylerine ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	40	23	63
	%	34,5	33,8	34,2
Genellikle	n	37	29	66
	%	31,9	42,6	35,9
Fikrim yok	n	16	10	26
	%	13,8	14,7	14,1
Nadiren	n	14	5	19
	%	12,1	7,4	10,3
Hiç	n	9	1	10
	%	7,8	1,5	5,4
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 5,45$$

$$p=0,244$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 34,2'si her zaman, % 35,9'u genellikle, % 14,1'i fikrim yok, % 10,3'ü nadiren, % 5,4'ü ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 31'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Antrenörünüzün bilgi birikimini yeterli buluyor musunuz?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 32 Oryantiring sporcularının, oryantiring antrenörlerinin uluslar arası deneyim düzeylerine ilişkin görümleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	20	14	38
	%	20,7	20,6	20,7
Genellikle	n	30	15	45
	%	25,9	22,1	24,5
Fikrim yok	n	33	16	49
	%	28,4	23,5	26,6
Nadiren	n	13	15	28
	%	11,2	22,1	15,2
Hiç	n	16	8	24
	%	13,8	11,8	13
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 4,09$$

$$p=0,393$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 20,7'si her zaman, % 24,5'i genellikle, %26,6'sı fikrim yok, % 15,2'si nadiren, % 13'ü ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 32'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Antrenörünüzün uluslar arası deneyimini yeterli buluyor musunuz?" Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 33: Oryantiring sporcularının, oryantiringle ilgili yararlanılacak kaynaklara ilişkin görüşleri

Değerlendirmeler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	8	1	9
	%	6,9	1,5	4,9
Genellikle	n	13	15	28
	%	11,2	22,1	15,2
Fikrim yok	n	20	14	34
	%	17,2	20,6	18,5
Nadiren	n	35	13	48
	%	30,2	19,1	26,1
Hiç	n	40	25	65
	%	34,5	36,8	35,3
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 8,22$$

$$p=0,084$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 4,9'u her zaman, % 15,2'si genellikle, %18,5'i fikrim yok, % 26,1'i nadiren, % 35,3'ü ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 33'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Yararlanacağınız kaynakları yeterli buluyor musunuz?” Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 34: Oryantiring sporcularının, oryantiringle ilgili yurt dışındaki kaynaklara ulaşabilme düzeyleri

Değerler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	5	1	6
	%	4,3	1,5	3,3
Genellikle	n	31	14	45
	%	26,7	20,6	24,5
Fikrim yok	n	14	12	26
	%	12,1	17,6	14,1
Nadiren	n	27	25	52
	%	23,3	26,8	28,3
Hiç	n	39	16	55
	%	33,6	23,5	29,9
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 8,88$$

$$p=0,142$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 3,3'ü her zaman, % 24,5'i genellikle, %14,1'i fikrim yok, % 28,3'ü nadiren, % 29,9'u ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 34'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Yurtdışında ki kaynaklara rahat ulaşabiliyor musunuz?” Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 35: Oryantiring sporcularının kendi arasında ki gruplama-ayrım düzeyleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	21	5	26
	%	18,1	7,4	14,1
Genellikle	n	27	15	42
	%	23,3	22,1	22,8
Fikrim yok	n	22	4	26
	%	19	5,9	14,1
Nadiren	n	25	26	51
	%	21,6	38,2	27,7
Hiç	n	21	18	39
	%	18,1	26,5	21,2
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 14,44$$

$$p=0,006$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 17,1'i her zaman, % 22,8'i genellikle, % 14,1'i fikrim yok, % 27,7'si nadiren, % 21,2'si ise hiç yanıtı vermemiştir.

Tablo 35'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Sporcular arasında gruplama-ayrım oluyor mu?" Sorusuna erkek sporcuların %23,3'ü "genellikle" cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %22,1' i ise "genellikle" cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında $p=0,006$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 36: Oryantiring sporcularının oryantiring arazisindeki korku düzeyleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	5	3	8
	%	4,3	4,4	4,3
Genellikle	n	6	16	22
	%	5,2	23,5	12
Fikrim yok	n	14	1	15
	%	12,1	1,5	8,2
Nadiren	n	27	30	57
	%	23,3	44,1	31
Hiç	n	64	18	82
	%	55,2	26,5	44,6
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 31,92$$

$$p=0,000$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 4,3’ü her zaman, % 12’si genellikle, % 8,2’si fikrim yok, % 31’i nadiren, % 44,6’sı ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 36’de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Oryantiring yaparken çeşitli kişisel nedenlerden dolayı korktuğunuz oluyor mu?” Sorusuna erkek sporcuların %55,2’ü “hiç” cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %44,1’ si ise “nadiren” cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,000$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 37: Oryantiring sporcularının, birbirlerini takip düzeylerine ilişkin görüşleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	1	1	2
	%	0,9	1,5	1,1
Genellikle	n	8	6	14
	%	6,9	8,8	7,6
Fikrim yok	n	4	4	8
	%	3,4	5,9	4,3
Nadiren	n	30	21	51
	%	25,9	30,9	27,2
Hiç	n	73	36	109
	%	62,9	52,9	59,2
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 2,05$$

$$p=0,726$$

$$(p > 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 1,1'i her zaman, % 7,6'sı genellikle, %4,3'ü fikrim yok, % 27,7'si nadiren, % 54,2'si ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 37'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Oryantiring yaparken takip ettiğiniz sporcular oluyor mu? Sorusuna erkek ve bayan sporcuların verdikleri cevaplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo 38: Oryantiring sporcularının kondisyon düzeylerine ilişkin görüpleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	24	3	27
	%	20,7	4,4	14,7
Genellikle	n	36	27	63
	%	31	39,7	34,2
Fikrim yok	n	11	8	19
	%	9,5	11,8	10,3
Nadiren	n	28	28	56
	%	24,1	41,2	30,4
Hiç	n	17	2	19
	%	14,7	2,9	10,3
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 18,68$$

$$p=0,001$$

$$(p < 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 14,7'si her zaman, % 34,2'si genellikle, %10,3'ü fikrim yok, % 30,4'ü nadiren, % 10,3'ü ise hiç yanıtı vermemişlerdir.

Tablo 38'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının “Kondisyon seviyeniz yeterli mi?” Sorusuna verilen cevaba göre erkek sporcuların %31'i “genellikle” cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %39,7' si ise “genellikle” cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,001$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

Tablo 39: Oryantiring sporcularının kurallara uygun yarışma düzeyleri

Değişkenler		Erkek Sporcular	Bayan Sporcular	Toplam
Her zaman	n	8	1	9
	%	6,9	1,5	4,9
Genellikle	n	10	17	27
	%	8,6	25	14,7
Fikrim yok	n	20	10	30
	%	17,2	14,7	16,3
Nadiren	n	38	30	68
	%	32,8	44,1	37
Hiç	n	40	10	50
	%	34,5	14,7	27,2
Toplam	n	116	68	184
	%	100	100	100

$$X^2 = 18,254$$

$$p=0,001$$

$$(p \geq 0,05)$$

Yukarıdaki tabloya göre; denek grubun % 4,9'u her zaman, % 14,7'si genellikle, %16,3'ü fikrim yok, % 37'si nadiren, % 27,2'si ise hiç yarışmıyordur.

Tablo 39'de denek grubunu oluşturan oryantiring sporcularının "Yarışmalarda tüm sporcuların kurallara uygun yarışmıyordur musunuz?" Sorusuna erkek sporcuların %34,5'i "hiç" cevabını vermiştir. Bayan sporcuların %44,1' si ise "nadiren" cevabını vermiştir. Erkek ve bayan sporcuların verdiği cevaplar arasında istatistiksel olarak $p=0,001$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Araştırma kapsamına giren sporcuların % 63'ünün erkek, % 37'sinin bayan olduğu, % 70,8 'inin 18-29 yaş, % 16,3'ü 17 yaş ve altında grubunda oldukları tespit edilmiştir. Sporcuların mesleki dağılımında ise % 59,2 ile çoğunun öğrenci oldukları tespit edilmiştir. Sporcuların büyük çoğunluğunun (%70,7) lisans ve lisansüstü öğrenim gördükleri sporcuların %66,8'inin büyükşehirde, % 20,1'inin il merkezinde yaşadıkları sporcuların büyük çoğunluğunun ise Ankara'da (%57,1) oryantiring yaptıkları tespit edilmiştir. Oryantiringçilerin çoğunluğunun (%47,3) oryantiringe yeni başladıkları ve yine büyük çoğunluğunun da sigara kullanmadıkları (83,7) tespit edilmiştir. Sporcuların çoğunluğunun oryantiring renk kodunu bilmedikleri (%52,2), bilenlerin (%21,7) çoğunun ise kendilerini üst düzeyde gördükleri tespit edilmiştir.

Oryantiring spor kulüplerinin çoğunun (% 62,5) sporculara maddi destek vermedikleri tespit edilmiştir. Kulüplerin malzeme konusunda ise destek sağlayıp sağlamadıkları konusunda eşit dağılım söz konusu olmuştur. Kulüplerin büyük bir çoğunlukla (%77,2) sporcularına manevi destek oldukları tespit edilmiştir. Oryantiring kulüplerinin çoğunu (%65,8) sporcularından beklentilerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kulüplerimizin çoğunun (%64,2) sporculara yeterli ve düzenli antrenman sağladıkları tespit edilmiştir.

Oryantiring federasyonunca yapılan yarışmaların sayısının (% 50) yeterli olduğu tespit edilmiştir. Oryantiring federasyonunca yapılan yarışmalardaki kategori sayısının da yeterli olduğu (%54,3) görülmüştür. Sporcuların federasyon yarışlarına giderken maddi sıkıntı çekmedikleri (%52,7) görülmüştür.

Sporcuların eğitim faaliyetlerini yeterli bulmadıkları (%54,4) tespit edilmiştir. Oryantiring ile ilgili yeniliklerin takibi konusunda belirgin bir görüşün ortaya çıkmadığı görülmüştür.

Oryantiring sporcularının çoğunluğu ülkemizdeki harita sayısının yetersiz (%63,6) buldukları tespit edilmiştir. Ülkemizdeki harita kalitesinin yeterli olmadığı (%52,2) tespit edilmiştir. Ülkemizdeki haritaların yeterince güncellenmediği (%53,3) tespit edilmiştir. Yarışma haritasında müsabakalardan önce yarışma yapıp yapılmadığı konusunda belirgin bir görüş ortaya çıkmadığı görülmüştür.

Oryantiring sporcularının çoğunluğunun yarışmalardaki hakem sayısının yeterli gördükleri (%52,7) tespit edilmiştir. Sporcuların hakemlerin bilgi düzeylerin ise yetersiz buldukları (%42,3) tespit edilmiştir. Hakemlerin ulusal ve uluslararası deneyimlerinin de yetersiz görüldüğü (%46,7) tespit edilmiştir.

Oryantiring Sporcularının çoğunluğu oryantiring malzeme fiyatlarının yüksek buldukları (%66,9), oryantiring sporcularının büyük kısmının oryantiring malzemelerine kolay ulaşamadıkları (61,4), oryantiring sporcularının çoğunluğu ise oryantiring malzeme çeşitlerini yetersiz buldukları (%50) görülmüştür.

Oryantiring Sporcularının oryantiring antrenör sayısının yeterli buldukları (42,9), antrenör bilgi birikimini büyük ölçüde yeterli bulduklar (70,1), antrenörlerin uluslar arası deneyimlerini yeterli buldukları (45,2) tespit edilmiştir.

Oryantiring sporcuları faydalanacağı kitap ve kaynakları yetersiz (61,4) buldukları, yurtdışındaki kaynaklara ulaşabildikleri (58,2) tespit edilmiştir.

Oryantiring sporcularının yarışlarından gruplaşma ve ayrışın olduğu (48,9), Oryantiring yaparken korkmadıkları (75,6), kondisyon seviyelerini yeterli (48,9) buldukları tespit edilmiştir. Oryantiring sporcularının diğer sporcuları takip etmedikleri (86,9) ancak tüm sporcuların kurallara uymadıkları (64,2) yönünde fikir sahibi oldukları tespit edilmiştir.

‘İsveç’ teki oryantiring kulüpleri üyelerine yapılan çalışmada oryantiring sporcularının iyi eğitimli sağlıklı yaşam tarzına oldukları (Hogg D., c:12 s: 9-18), Avustralya Oryantiring Federasyonu üyeleri sporcularının genellikle eğitim

düzeylerinin iyi oldukları görülmüştür(Ottoson, T). Ülkemizdeki sporcuların bu yarışmalara paralel olarak eğitim düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

İsviçre'deki Ticino bölgesinde yapılan oryantiring yarışmalarındaki haritalar 30 yıl boyunca (1956 – 1986) incelenmiş ve haritaların ne kadar kaliteli olduğu görülmüştür. Ayrıca bu haritalar bölgede kurulmuş olan oryantiring kulüplerinin temelini oluşturmakla kalmayıp bu kulüpleri ülke çapında başarılar kazandıran da görülmüştür. Yine ülkemizde oryantiring sporcularının büyük şehirlerimizden ve oryantiring haritası olan bölgelerimizden geldiği tespit edilmiştir. Oryantiring sporumuz gibi sporcularımızın da genç olması ülkemiz açısından ümit vericidir.

Kulüplerinden antrenman ve motivasyon açısından sporculara yeterli olduğu ancak maddi açıdan yetersiz kaldıkları görülmüştür.

Oryantiringin daha da yaygınlaştırılması için kendine ait bir federasyon çatısında örgütlenmesi gerektiğini (Çolakoğlu T, Yenel F, s: 146-154) öngörmüşlerdir. Dimdi ise oryantiring sporcuları federasyon yarışlarının ve kategorilerinin sayısını yeterli bulmuşlar ancak eğitim faaliyetlerini, haritaların sayısını kalitesini ve güncelleşmesini yeterli bulmamışlardır.

Oryantiring hakemlerinin sağlıklı bir yaşam tarzına sahip oldukları, boş zamanlarını bilinçli olarak değerlendirindikleri, eğitim düzeylerinin yüksek olduğu ve bir ip sahibi oldukları gözlemlenmiştir (Ekici S, Yez, S G, Zorba,E, s 169-173) ancak sporcularımız yarışmalardaki hakem sayısını yeterli bulmakla beraber hakemlerin bilgi birikimini ve tecrübelerini çok da yeterli bulmamışlardır.

Sporcularımızın malzemelerin fiyatlarını yüksek, ulaşımının zor ve çeşitlerinin yetersiz olduklarını belirtmişlerdir.

Sporcularımız antrenör sayısını, bilgi birikimini, ulusal ve uluslar arası deneyimlerini yeterli bulduklarını tespit edilmiştir.

Sporcularýmız faydalanacak kitap veya kaynak bulmak da zorlandıklarý ancak geliþen teknoloji, internet ađý ve eđitim durumlarınýn yüksek olmaları sebebi ile yurtdışındaki kaynaklara ulaşmak da zorluk çekmedikleri tespit edilmiştir.

Sporcularýmızın ormanda başarısızlıktan ya da yabani hayvanlardan korkmadıkları, kondisyon seviyelerini yeterli gördükleri ve diğer sporcularý takip etmedikleri tespit edilmiştir ancak sporcular arasında gruplaşma olduğu ve diğer sporcuların kurallara uygun yarışmadıklarını belirtmişlerdir.

Sporcularýmızın en önemli sorunlarının başında kulüplerin maddi destek sağlamamasý göze çarpmıştır.

Oryantiring sporunun temeli olan haritaların sayısı yetersiz kalitesi düşük güncellenmesi ise yetersiz bulunmaktadır. Sporcularýmızın kendilerini geliştirebilmeleri ve sporumuzun gelişimi için haritalar çok önem arz etmektedir.

Sporcularýmızın karşılaştığı sorunlardan biriside hakemlerin bilgi ve tecrübe eksikliğidir.

Oryantiring sporcularýmızın malzeme fiyatlarını yüksek buldukları ve bu konuda sıkıntı çektikleri görülmektedir. Ülkemizde malzeme üretiminin çok az olması ve çepitlerin yetersizliği de malzemelerle karşılaşılan sorunlardan bazıları.

Yazılı kitap ve kaynakların yetersizliği sporcular açısından bir sorun olarak görülmektedir. Bilgi edinmeleri kolaylaştıkça spordaki başarı düzeyinin yükseleceğini düşünürsek hiç de azımsanmayacak bir sorun olarak karşımıza çıkmıştır.

Sporcular arasında gruplaşma olması ve kurallara uygun yarışmaması bu sporun ruhuna ve yapısına aykırıdır.

Sorunların maddi kaynaklı olması dikkat çekici ve hala okullarda resmi müsabakalarının da yapılmaması düşündürücü. Norveç Oryantiring Federasyonu'na bağlı 2000 üye üzerinde yapılan araştırma sonucunda, oryantiringcilerin ve oryantiring sporunun temel sorunları belirlenmiştir. Bu sorunlar, oryantiring sporunun çok zaman alan bir spor olması, göz önünden uzakta olması, sponsor sayısının yetersiz olması ve medyada yeteri kadar yer almaması gibi sıralanabilir. Ayrıca okullarla daha fazla işbirliği içinde olunması gerektiği düşünülmektedir (Seiler, R., & Wetzel, J, c:13, s: 65-72).

5.2. Öneriler

Oryantiring sporcularının sorunlarını araştırarak bu çalışmanın oryantiring hakemlerine, idarecilerine ve oryantiring kulübü yöneticilerine de uygulanmasının oryantiring sporundaki sorunları ortaya koymada daha da faydalı olacaktır.

Yapılan bu çalışma oryantiring sporcularının temel sorunlarını ortaya koymak için hazırlanmıştır ve bazı tespitler ortaya konulmuştur. Bu tespitler ışığında oryantiring haritaları, harita çizicileri ve oryantiring malzemeleri gibi konularda araştırmaların genişletilerek devam edilmesi farda sağlayacaktır.

Yaptığımız bu çalışmanın örneğini oryantiring federasyonu I. kademe yarışmasından seçtik, bundan sonra yapılacak araştırmalar ülkemizde ve dünyada yapılacak ulusal ve uluslararası yarışmalar içinde uygulanması faydalı olacaktır.

Yaptığımız bu çalışmada yazılı eser eksikliği ortaya konmuştur. Ülkemizde belli aralıklarla çıkacak bir dergi bize bu konuda fayda sağlayacaktır.

Oryantiring gelişiminin hızlı olduğu düşünülmektedir, ama bunun tam aksine oryantiringin hızlı geliştiği saptanmıştır (Hartmann, H., c 4, s 63-77). Oryantiring ülkemizde henüz yeni olmasına rağmen yurtdışında yapılan araştırmadaki gibi hızlı gelişmektedir.

KAYNAKÇA

ANDERSSON G.,(2001). **Investment for life**, Park World Tour.

ARACI, Hikmet., (1999). Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi. Ankara. Bağcıran Yayınevi.

AYDIN, Nezahat Asuman., (2002).. **Ankara’ daki Özel ve Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Bazı Mesleki Niteliklerinin ve Ders Dışı Çalışmalara Katılmalarının Karşılaştırılması**. Ankara: G.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).

BABARAN, Ybrahim. (1983).. **Eğitime Giriş**. Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

BABOĞLU, Burhan., (1995).. **Ankara İli Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma**. Ankara: G.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).

BAYMUR, Feriha. (1995). **Genel Psikoloji**. İstanbul Yıkılap Yayınevi.

BELTRAMYNELLÝF., CATTANEO, R., (1987). **Map quality and development of orienteering in southern Switzerland**. Scientific Journal of Orienteering.

BORG. E.,(2006). An Exceptionally well-travelled orienteer, Orienteering World, Forssa.

Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi. (1990).. Ankara. Milliyet Yayınları. C:3

CHÝLDS M J.,(1991). **Coaching Orienteering**, United States Orienteering Federation.

ÇOLAKOĞLU T, YENEL F.,(2003). Birinci Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu, **Üniversite Öğrencilerinin Orienteering Sporuna Katılım Nedenleri ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma**, Ankara.

ÇÖNDÜ, Ahmet. (1999). **Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**. Ankara. Nobel Yayın Dağıtım

EKENCİ Güner ve F. YAMANOĞLU. (1998). **Spor İşletmeciliği**, Ankara.

ERKAL M.,(1998).**Sosyolojik açıdan Spor**, Filiz Kitapevi, İstanbul.

EKİCİ S, REZ, S G, ZORBA,E.,(2003). **“Orienteering hakemlerinin spor yapma alışkanlıkları ve yaşam tarzları üzerine bir araştırma”** I Gençlik Boş zaman ve Doğa sporlarısempozyumu bildiriler kitabı

ERK. B., (2004). **Hanne ve Bjornar - Kazanan Takım 'Orienteering World'** dergisi, sayı 1-2.

ERTÜRK, E. (1979)., **Eğitimde Program geliştirme**, Yelken Tepe Yayınlar, Ankara

FİDEK K., 2003, **Spor Yönetimi**, İstanbul, Mart Matbaası

GÜVEN, Özbay. (1992). **Spor Anlayışımız ve Sporun Sosyo-Psikolojik İşlevi**. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 8.

HARTMANN, H. (1988). **The significance of orienteering in the changing world of sports**. Scientific Journal of Orienteering.

HOGG, D., (1996). **The social and Lifestyle characteristics of orienteers**. Scientific Journal of Orienteering.

YAMODLU F., (1992).**İki Binli Yıllarda Türk Sporı Üzerine Bazı Gözlemler**, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 8, Sayı1, Ankara.

KARACA. F.,(2003). **Başlangıçtan Bitişe oryantiring teknikleri**, Dağcılık Federasyonu Yayın

KARACA. F.,(2003). **Oryantiring nedir?**, Dağcılık Federasyonu Yayın

KARATAŞ M, GÖKÇEK N., (2001). **Koşarak Hedef Bulma Dersi Yardımcı Yayını**, SilahlıKuvvetler Spor Okulu ve Eğitim merkez Komutanlığı, Ankara.

KIRIKODLU S., (2004). **Doğa Eğitimi Programlarının Uygulama Boyutunda Planlama Sürecinin Rolü**, Yüksek Lisans Tezi, Bolu.

KOTAN E., (2001).**Orienteering’ in Tarihi ve Günümüzde Antrenörler İçin Kapsamlı Orienteering Eğitimi İncelemesi**, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya.

KÜÇÜKAHMET, Leyla. (1997). **Eğitim Programları ve Öğretim**. Ankara: Gazi Kitabevi

LOCHABER 2001 EVENT PROGRAMME,(2001). **Scottish 6-Day Festival of Orienteering**, Scotland.

MYRVOLD, B. O. (1996). **Is it possible to find a "best" route? A look at accuracy and significance in route choice comparison**. Scientific Journal of Orienteering.

PARKER B.,(2004).**Trail Orienteering comes of age**, Orienteering World, Forssa.

ROBERTS. M.,(2004). **Kiwi Orienteering Coaching Manuel**, New Zealand Orienteering Federation.

OTTOSON, T.,(1995). **Swedish Orienteers:A Survey Study** Scientific Journal of Orienteering. c : 11

ÖZBEK, O., (2003), “**Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Etik İlkeleri ve Bu İlkelere Uyuma Düzeyleri**”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara.

ÖZER, Dilara Sevimay ve K ÖZER. (1998). **Çocuklarda Motor Gelişim**. Antalya.

ÖZTÜRK, F., (1998). Toplumsal Boyutlarıyla Spor. Ankara. Bağcıran Yayınevi

SEYLER, R., & WETZEL, J. (1997). **Concentration of Swiss elite orienteers**. Scientific Journal of Orienteering. c:13

VARID, F.,. (1994). **Eğitim Bilimine Giriş**. Konya: Atlas Kitabevi.

İNTERNET SİTELERİ

GEVEN ORYANTİNG, ODABAPODLU, C., (2007 24 EYLÜL),
<<http://o-tr.geven.net/>>

GÜDAK, KARAKÜÇÜK, S., (2007 24 EYLÜL),
<http://www.gudak.gazi.edu.tr/orient/orientgiris.htm>

MACERA AKADEMİSİ KALENDERODLU, T., ODABAPODLU, C., (2007 24 EYLÜL), <<http://www.maceraakademisi.com/>>

TÜRKİYE ORYANTİNG FEDERASYONU RESMİ WEB SİTESİ (2007 24 EYLÜL), <<http://oryantiring.org/>>

ULUSLAR ARASI ORYANTİNG FEDERASYONU RESMİ WEB SİTESİ (2007 24 EYLÜL), <<http://www.orienteing.org/i3/index.php?/iof2006>>

EK: 1 Anket Formu

TÜRKİYE’ DEKİ ORYANTİRİNG SPORCULARININ KARŞILAŞTIĞI TEMEL SORUNLAR

Değerli Oryantiring sporcusu bu anket bilimsel bir çalışmada kullanılacaktır. Hazırladığımız bu anketle Oryantiring sporunun temel sorunlarını gün ışığına çıkarmaya çalıştık, sorunları bilmek bize daha kolay çözümler sunacaktır. Cevaplarınızı kısaca yazarak yada her sorunun karşısındaki uygun kutucuğa (x) işareti koyarak veriniz.

Adem ATEŞ

I.BÖLÜM KİŞİSEL BİLGİLER

Yaş :.....

Cinsiyet : () Bay () Bayan

Meslek :.....

Eğitim durumu :.....

Yetiştirdiğiniz çevre.

() Büyükşehir () il merkezi () İlçe Merkezi () Kasaba () Köy

Oryantiring sporu yaptığınız şehir :

Ne kadar süredir, bu sporla uğraşıyorsunuz?

Sigara kullanıyor musunuz?.....

Oryantiring renk kodunda neredesiniz?

() Fikrim yok () Beyaz () Sarı () Turuncu () Yeşil () Kırmızı () Mavi () Siyah

Lütfen Arka sayfaya Geçiniz

II: BÖLÜM

Bu bölümde, Türkiye’de Oryantiring sporunda karşılaşılan temel sorunları belirlemeye ilişkin sorular vardır. Cevaplarınız, her sorunun karşısındaki uygun kutucuğa (x) işareti koyarak veriniz.

Sıra	SORULAR	Her zaman	Genellikle	Fikrim yok	Nadiren	Hiç
1	Spor kulübünüz size maddi destek sağlıyor mu? (Ücret, maaş, vb)					
2	Spor kulübünüz size malzeme desteğinde bulunuyor mu?					
3	Spor kulübünüz size manevi destek sağlıyor mu?					
4	Spor kulübünüz sizden çok fazla para bekliyor mu? (Sportif başarı gibi)					
5	Spor kulübünüz sizin düzenli ve yeterli antrenman yapmanızı sağlıyor mu?					
6	Oryantiring Federasyonunca yapılan yarışmaların sayısını yeterli buluyor musunuz?					
7	Oryantiring Federasyonunca yapılan yarışmalardaki kategorileri yeterli buluyor musunuz?					
8	Oryantiring Federasyonunca yapılan yarışmalara giderken maddi sıkıntıya çekiyor musunuz?					
9	Oryantiring ile ilgili yapılan eğitim faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz?					
10	Oryantiring ile ilgili yenilikler yeterince takip ediliyor mu?					
11	Ülkemizdeki Oryantiring harita sayısını yeterli buluyor musunuz?					
12	Ülkemizdeki Oryantiring haritalarının kalitesini beğeniyor musunuz?					
13	Ülkemizdeki Oryantiring haritalarınızca güncelleniyor mu?					
14	Yarışma haritasında müsabakadan önce etkinlik yapılıyor mu?					
15	Yarışmalardaki hakem sayısızca yeterli oluyor mu?					
16	Hakemlerin bu sporla ilgili bilgi düzeyini yeterli buluyor musunuz?					
17	Hakemlerin ulusal ve uluslararası deneyimlerini yeterli buluyor musunuz?					
18	Oryantiring malzeme fiyatları ucuz buluyor musunuz?					
19	Oryantiring malzemelerine kolay ulaşabiliyor musunuz?					
20	Oryantiring malzeme çipitlerini yeterli buluyor musunuz?					
21	Oryantiring Antrenörü sayısını yeterli buluyor musunuz?					
22	Antrenörünüzün bilgi birikimini yeterli buluyor musunuz?					
23	Antrenörünüzün uluslararası deneyimini yeterli buluyor musunuz?					
24	Yararlanacağınız kaynakları (Dergi, kitap, vb.) yeterli buluyor musunuz?					
25	Yurt dışındaki kaynaklara rahatlıkla ulaşabiliyor musunuz?					
26	Sporcular arasında gruplaşma-ayrım oluyor mu?					
27	Oryantiring yaparken Oryantiring arazisinde çipitli kişisel nedenlerden dolayı korktuğunuz oluyor mu? (Yabani hayvanlar, başarısızlık, kaybolma vs.)					
28	Oryantiring yaparken takip ettiğiniz sporcular oluyor mu?					
29	Kondüsyonunuz seviyeniz yeterli mi?					
30	Yarışmalarda tüm sporcuların kurallara uygun yarıştığını düşünüyor musunuz?					

DİĞER SORUNLAR:

TEŞEKKÜRLER